

Po nejsevernější trati mezi Čechami a Moravou jel historický motorák

KRÁLÍKY, HANUŠOVICE – Sněžnický motoráček vozil v sobotu 9. března zdarma cestující mezi městy Králíky a Hanušovice. Celkem tři páry vlaků zaplatila tato dvě města spolu s obcí Malá Morava.

Cílem mimořádných jízd bylo podpořit provoz osobních vlaků na trati z Dolní Lípky do Hanušovic. Ten byl zrušen v prosinci 2011 a částečně, alespoň na víkendy a svátky, znovu zaveden od 2. února letošního roku.

Jízda se podle odhadu organizátorů zú-

častnilo kolem čtyř set lidí, pro které obě města, jejich základní umělecké školy a početní dobrovolníci připravili bohatý program v kostýmech. V Králíkách na nádraží přivítali delegaci z Hanušovic představitelé města chlebem a solí, k poslechu hrál dechový orchestr ZUŠ, prodavači suvenýrů nabízeli upomínkové předměty, fotograf Alois Fotič zhotovil na požádání příležitostné fotografie a na peróně bylo množství cestujících v historických kostýmech včetně skupiny trampů

a vojenského vysloužilce. I na ostatních zastávkách byl připraven vtipný program, ve vlaku hráli muzikanti, a tak všichni cestující v dobré náladě dorazili do Hanušovic, kde na ně čekalo mimo program také občerstvení v podobě hanušovického piva, chleba s olomouckými tvarůžky a utopenci.

Původní myšlenka s průvodcím, jenž bude kontrolovat a štípat jízdenky, které každý cestující dostal spolu s upomínkovou brožurou, se nemohla uskutečnit z důvodu přeplněného vlaku – a tak se jízdenky štípaly na žádost cestujících všude, kde byl průvodčí k zastížení.

„Před jednou hodinou jsme se rozloučili a nasedli do vlaku ke zpáteční cestě do Králík, která proběhla za zpěvu trampů. Průběh akce předčil všechna naše očekávání,“ uvedla starostka města Králíky Jana Ponocná.

Návrat motoráků na nejsevernější trať mezi Čechami a Moravou vnímají místní pozitivně. „Lidé jsou rádi i z historického hlediska. I když je provoz železnice nákladný, do hor vlak zkrátka patří,“ dodala starostka Hanušovic Ivana Vokurková.

„Vnuč rád jezdí vlakem. Jezdí ale málo, a tak jsme si říkali, že pojedeme starým vláčkem. Je moc spokojený,“ podělila se o dojmy z cesty Jitka Kuttlerová z Hanušovic.

Od 7. dubna se upravuje autobusový jízdní řád

Velkou změnou bude úprava dvou autobusových spojů.

Linka č. 930228/4 Sklené – Hanušovice přidává na svou trasu zajiždku přes Žleb, do cílové zastávky Hanušovice, škola tedy přijede o sedm minut později – místo v 7.30 dorazí v 7.37 hod. Spoj č. 930216/3 Šumperk – Sklené taktéž na své trase přidá zastávku Žleb a do cíle přijede o osm minut později, tedy ve 14.03 hod.

Silnice do Žlebu ale není vhodná pro velký autobus, a i když je tato situace řešena dopravním značením, které v čase jízdy linkového autobusu zakazuje vjezd motorovým vozidlům, rodiče dětí, které těmito školními

spoji jezdí, mají značné obavy, zda jejich děti dorazí v pořádku do školy a zpět, zvláště pak za špatného počasí. Navíc ze Žlebu jezdí málo cestujících, tato trasa není kapacitně využita. Ozývají se také lidé z Vojtiškova, kteří namítají, proč velký autobus nemůže zajižďet také k nim, když může zajižďet do Žlebu. Na jejich trase jezdí více cestujících včetně školáků. Vojtiškovští školáci musí čekat o hodinu déle na malý autobus, který také zajižďí do Žlebu.

Jsmo rádi za každé rozšíření autobusových spojů, jen jestli některá z nich budou mít smysl.

Petr Mahel

Změny v místních poplatcích v roce 2013

Poplatek za provoz systému nakládání s komunálním odpadem.

Výše poplatku zůstává stejná jako v loňském roce a to 480 Kč. Podstatnou změnou, vyplývající z novelizovaného zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, je rozšíření okruhu poplatníků:

- 1) o fyzickou osobu,
- které byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na

dobu delší než 90 dnů,

- která podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky pobývá přechodně podobu delší 3 měsíců,

- které byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího azyl nebo dočasná ochrana podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců;

2) o fyzickou osobu, která má ve vlastnictví byt nebo rodinný dům, ve kterých není

hlášena k pobytu žádná fyzická osoba, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu.

Pro plátce uvedené v prvním odstavci je platba rozdělena do dvou splátek se splatností do 30. dubna a 31. října aktuálního roku. Plátci podle druhého odstavce jsou povinni poplatek uhradit jednorázově nejpozději do 30. 6. aktuálního roku.

Poplatek ze psů

Poplatníkem je držitel psa staršího tří měsíců, který má trvalý pobyt nebo sídlo na území obce Malá Morava. Poplatek se nemění a jeho výše za jednoho psa je 150 Kč, za druhého a každého dalšího psa téhož držitele se platí 220 Kč. Důchodci jsou zvýhodněni, za prvního psa platí 100 Kč a za každého dalšího 150 Kč. Splatnost poplatku je do 31. 3. aktuálního roku.

Poplatek za lázeňský a rekreační pobyt

Tento poplatek platí fyzické osoby, které přechodně a za úplaty pobývají v chatách, chalupách a rekreačních zařízeních za účelem rekreace nebo léčení. Plátcem je ubytovatel, který má povinnost tento poplatek vybrat a nejpozději do 15 dnů po uplynutí příslušného čtvrtletí kalendářního roku odvést správci. Výše poplatku je stejná jako v loňském roce a to 7,- Kč za každý i započatý den pobytu.

Poplatek z ubytovací kapacity

Tento poplatek se vybírá v pensionech, ubytovnách, hotelích atd., které jsou určeny k přechodnému ubytování za úplatu. Poplatek se rovněž nemění a je ve výši 4,- Kč za každé využití lůžka a den, platí jej ubytovatel. Splatnost je do 15 dnů po uplynutí příslušného čtvrtletí kalendářního roku.

Poplatek ze vstupného

Poplatek platí fyzické a právnické osoby, kteří pořádají akci, kde se vybírá vstupné. Poplatek se neplatí z akcí, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely. Od poplatku jsou rovněž osvobozeny sportovní akce pořádané TJ Sokol Malá Morava. Sazby činí z vybraného vstupného: 10 % - kulturní akce (plesy, diskotéky apod.), 5 % ze sportovních akcí, 10 % z prodejních akcí a 10 % z reklamních akcí. Splatnost je do 15 dnů ode dne skončení akce.

Nečekejte na složenku, poplatek je splatný bez vyměření. Za zaplacení poplatku nezletilého poplatníka odpovídají nově i jeho zákonní zástupci a poplatek může být vymáhán i na nich.

Platba je možná v hotovosti v pokladně obce, složenkou, nebo bezhotovostně na účet obce vedený u Komerční banky, a. s., pobočka Králíky, číslo účtu: 6727-841/0100, jako variabilní symbol uveďte své rodné číslo. **UPOZORNĚNÍ PŘI BEZHOTOVOSTNÍ PLATBĚ:** Bezhotovostní platbu je nutno předem poštou nebo e-mailem avizovat, aby ji bylo možno řádně začítovat právě k Vaší osobě. V avízu platby prosím uveďte své jméno, adresu trvalého pobytu, adresu chaty nebo chalupy a své rodné číslo, které použijete jako variabilní symbol platby.

Podrobné informace (ohlašovací povinnost, osvobození od poplatkové povinnosti) lze získat na níže uvedených kontaktech:

Tel. č.: 583 240 161, www.obecmalamorava.cz, s.pospichalova@obecmalamorava.cz, obec@obecmalamorava.cz

Na cestě Sněžnickým motoráčkem

Na druhou březnovou sobotu připravily města Králíky, Hanušovice a Klub železničních cestovatelů opravdu nebyvalou akci - jízdy tzv. Sněžnického motoráčku. Jednalo se o třívozovou soupravu sestavenou z motorových vozů řady 831.212 + přívěsný vůz Bix + 831.183. Vlak jezdil celkem ve třech párech z Hanušovic do Králík a zpět.

Když jel poprvé z Králík, byl pro jeho cestující na každé zastávce připraven krátký kulturní program. O akci byl tak obrovský zájem, že se mnoho cestujících v Králíkách do vlaku ani nevešlo. Nic si mnozí z nich ale nechtěli nechat ujít, a tak popojížděli po jednotlivých zastávkách za vlakem svými auty.

Doprovodný program byl připraven také na našich zastávkách v Podlesí a ve Vlaském. Ostudou bylo, že v Podlesí před nádražní budovou „neznámý“ zloděj ukradl betonové dlaždice a kankánové tanečnice tak musely tancovat v písku a na blátě. Doufám, že se i ten zloděj přišel podívat a měl z toho všeho velmi dobrý pocit. Vím, že se těžko dá naplánavat, jaký ohlas akce bude mít. Z přeplněného vlaku mám ještě jeden smutný zážitek.

Cestovaly tu také děti z Dětského domova ve Štítech. Zaujal je barový oddíl v přívěsném voze, který se proměnil v oddíl VIP pro představitele měst a organizátory. Dodnes nepochopím, proč do něj ty děti nemohly alespoň na okamžik nahlédnout. Lepší bylo asi zamknout dveře...

Petr Mahel

Drážní hasiči zasahovali u nehody

MALÁ MORAVA - Na nahlášenou železniční nehodu na železniční přejezdu č. P4148 v Malé Moravě hasiči SŽDC Česká Třebová vyjeli 12. února 2013 v čase 9.10 hod. vozem RZA Nissan Patrol v počtu 1+1.

Po příjezdu na místo a provedení průzkumu jednotka zjistila, že došlo k dopravní nehodě dodávkového automobilu Iveco s přívěsem.

Před příjezdem jednotky SŽDC na místě zasahovala jednotka SDH, která provedla odpojení havarovaného přívěsného vozíku od dodávkového vozidla a naložila jej již

s naší pomocí na přistavený kontejner. Jednotka za pomoci navijáku a náradí a provedla vyproštění havarovaného dodávkového vozidla z kolejí, pomocí navijáku a kladek provedla přesun narázem posunutého kontejneru na původní místo.

Na místě zasahovala Policie ČR Skupina dopravních nehod Šumperk, která provedla šetření dopravní nehody. Dále na místě SDH Hanušovice a zaměstnanec OSB SŽDC s. o.

Michal Janza

13. 2. 2013, Události

Z historie četnické stanice na Malé Moravě

Malomoravský četník Leopold Hrubý

Četnická stanice byla v Malé Moravě zřízena již v roce 1886, ale vydržela pouze do roku 1902, kdy byla zrušena a nad bezpečnostní situací v obci a okolí nadále bděli četníci ze stanice v nedalekých Krumperkách (nyní Podlesí). Po vzniku Československé republiky byla stanice dne 1. 11. 1918 obnovena ve Skleném, 1. 9. 1919 byla přesunuta do Malé Moravy, kde vydržela až do odstoupení pohraničních území Německu v říjnu 1938. O konkrétním umístění stanice však bohužel nemáme bližších údajů.

V období první republiky se počet sloužících četníků pozvolna zvyšoval, z původních třech až po šest v roce 1938. Na konci roku 1924 bylo stanici přiděleno služební kolo značky „Standard – Luxus“ v šedozelené barvě (barva stejnojmenné) a od 21. listopadu 1928, kdy byl zřízen telefon, byl možno se na stanici dovolat telefonním číslem 5.

Přehled velitelů četnické stanice Malá Morava 1918-1938:

Vrchní strážmistr Josef Sacher (od 1918? do 1922), odešel do Velkých Losin jako velitel tamní stanice.

Vrchní strážmistr Rudolf Cabejšek (od 1922 do 24. 1. 1927), zemřel v Malé Moravě dne 24. 1. 1927, pochován v Bludově.

Vrchní strážmistr Jan Rychnovský I. (od 1. 2. 1927 do 5. 7. 1937), od 1. 2. do 1. 4. 1927 pověřen velením, poté definitivně jmenován velitelem; odešel do Šternberka na Moravě.

Vrchní strážmistr Josef Loveček (od 1. 8. 1937 do 9. 10. 1938), stanice zrušena v důsledku odstoupení pohraničí.

V průběhu let se na četnické stanici vystřídal následující četníci: Metoděj Hanzlík, František Čermák I., Vilém Válek, František Čermák III., Jan Svoboda II., Metoděj Závodný, Jan Sedláček, Ladislav Doležal II., Josef Štětka, Emil Rýpar, Alois Červenka, Leopold Hrubý. Pro většinu z nich byla Malá Morava první stanicí ve služební kari-

éře, pobýli na ní průměrně 3 roky a pak byli přemístěni jinam.

Z trestných činů, které se v obvodu stanice staly, dnes víme o dvou vraždách.

Dne 15. 10. 1921 (jiné prameny uvádí 14. 9. 1921) byl vlastním synem u cesty z Velké do Malé Moravy oběšen dřevař Jan Vogel, domkář z Velké Moravy. motivem byla obava o to, aby otec nepropil veškeré rodinné jmění.

V bližší neurčeném roce na přelomu 20. a 30. let byla při cestě ze zábavy v Podlesí u obce Červený Potok zavražděna služka Arnoštka Jahnová. Pachatelem „hrůzného mordu“, jak o případu informoval dobový tisk, byl její bývalý milenec Josef Fleischer z Malé Moravy. Vzhledem k tomu, že se z činnosti stanice nedochovaly do dnešních dnů žádné archivní materiály, jsou tyto dvě smutné události jediným dokladem práce

místních četníků.

V roce 1938 byli četníci z Malé Moravy zapojeni do obrany hranice v rámci tzv. Stráže obrany státu, kdy spolu s příslušníky finanční stráže z Velké Moravy vytvářeli družstvo č. 20 u hraničního přechodu do tehdy německého Thanndorfu (nyní Jodlów).

Působení četníků v Malé Moravě končí rokem 1938, a tak se v dnešní době dají najít již jen střípky informací k jejich tehdejší činnosti. Budeme proto rádi, pokud se případně ozvou ti z vás, kteří mohou k tomuto tématu poskytnout doplňující údaje. Kontaktní údaje lze nalézt na webu našeho muzea www.ks5.cz.

Jiří Vaněček

Klub vojenské historie Kralka

Poškodil zařízení na železnici

Trestného činu poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení se dopustil neznámý pachatel, který v době od 4. 1. do 7. 1. 2013, dvě stě metrů před vlakovou zastávkou Podlesí na Hanušovicu, přestříhl a odcizil přes 91 metrů měděného kabelu, který napájí předvěst před návěstidlem.

V důsledku tohoto došlo k vyřazení zařízení z provozu a k nutnosti strojvedoucích

si počínat tak, jako kdyby bylo na návěstidle značeno červené světlo signalizující návěst „Stůj“. Tímto jednáním tak pachatel způsobil škodu, která nebyla doposud vyčíslena. K ohrožení života nebo zdraví osob nedošlo.

Za tento trestný čin hrozí pachateli trest odnětí svobody na jeden rok až šest let.

por. Bc. Josef Bednařík

Policie ČR, 8. 1. 2013

Průzkum veřejné dopravy

O víkendu jezdí naši obcí jedním směrem současně autobus i vlak. Naše redakce provedla v neděli 24. března 2013 malý průzkum jak cestující tyto spoje využívají. Abychom byli objektivní, požádali jsme o pomoc také jednoho místního dobrovolníka. Sledovali jsme první autobusový spoj a první vlakový spoj do Hanušovic.

V neděli odjíždí první autobus ze zastávky Malá Morava pohostinství, linka Králíky – Hanušovice. Celkový počet cestujících – 2, odjezd v 7.36 hod., příjezd do Hanušovic, žel. st. v 7.53 hod., 8 km, cena jízdného 17 Kč.

První vlakový spoj odjížděl ze zastávky Malá Morava, Podlesí, linka Dolní Lípka –

Hanušovice. Počet cestujících – 6, dva z nich vystoupili na Podlesí, odjezd 7.44, příjezd do Hanušovic, žel. st. v 7.57 hod., 7 km, cena jízdného 18 Kč.

Když jsme vzali v potaz ceny z roku 2011, kdy kraj přispíval na 1 km vlakové dopravy 98 Kč a na 1 km autobusové dopravy 18 Kč, vyšlo nám, že jeden cestující v nedělním vlaku stál kraj 107,33 Kč a jeden cestující v autobuse 72 Kč.

Dále průzkum ukázal, že místní pojedou raději autobusem než vlakem a turisté a sportovci dají přednost vlaku.

Petr Mahel

Na konci února se parta chlapů vydala do světa, aby našla inspiraci, jak svým ženám udělat hezký Svátek žen. Na obrázku je jeden pán, který pro ženy dělá oslavu MDŽ poslední léta. Poznáte ho?

Foto Petr Mahel

Něco málo o našich pohraničních pevnostech (1)

Trochu vzpomínek pro připomínku těm, kdo tu dobu zažili, nebo o těchto událostech z poloviny minulého století vědí, trochu poučení pro dnešní mladé, kteří vesměs již o těchto skutečnostech z naší nedávné doby nevědí prakticky vůbec nic.

Jistě si každý, kdo zašel do lesa třeba na houby nebo jen tak se projít lesní tišinou a nadýchat se krásného čistého vzduchu nad Sklečné, nebo nad Malou Moravu, všiml podivných betonových staveb, co tam jakoby opuštěné stojí. Obdobně takto zdobí takové opuštěné stavby pole mezi dolním koncem Malé Moravy a Dolní Moravy. Všichni je bereme spíše jako fakt. Existuje početná skupina tzv. „bunkrologů“, kteří se o tyto stavby podrobně zajímají a budují zde muzea. Běžní lidé však už málo ví, že to jsou stavby z doby, kdy šlo naší republice, ale i našemu národu doslova o existenci. Republika tehdy vinou jiných zachráněna nebyla, národ tuto zlou dobu naštěstí přežil. Zůstaly jen tyto podivné stavby a opravdu se ztrácející vzpomínky pamětníků tehdejší doby.

Plány na jejich výstavbu byly zpracovány od roku 1935. Po schvalovacích procesech a přípravných jednáních se s jejich výstavbou začalo až v roce 1937. Což již bylo velmi pozdě na to, aby se tyto obranné stavby a vše co bylo s nimi spojené stihlo všude podle plánů obrany vybudovat. Protože největší hrozbou bylo napadení naší republiky ze severu a z jihu, byla započata jejich výstavba nejdříve a nejuplněji na úseku obrany Odry – Labe², což ve skutečnosti znamenalo severní část této obranné linie proti fašistickému Německu. Tedy i na území našeho okresu, na území naší obce Malá Morava. Teprve poté se měly stavět stavby na jiných úsecích. To ale neznamená, že by se i jinde nestavěly. Opak je pravdou, stavěly se pak následně skoro všude a doslova horečně, ale pro krátkost času se je nepodařilo v úplnosti dostavět. Jen úseky v severní části republiky se dobudovaly skoro úplně. Někde i s doprovodnými stavbami v terénu zcela dokonale chránily teritorium naší vlasti. Byly to úseky obrany v okolí Náchoda (pevnost Hanička, Dobrošov ale i další), pak úsek obrany od východní části Orlických hor (pevnost „Adam“ nad Mladkovem, přes severní úbočí hřebene hory Suchý vrch známá to pevnost „Bouda“ a dále ve směru východním pevnost „Výšina“ - v podzemí celého kopce mezi Králíky a Červeným Potokem). Dalšími pevnostními objekty pak byly již objekty chránící směry od Německa té doby (dnes Polského

Slezska) směrem na Ostravu (pevnost Smolkov, Darkovičky atd.). Všechny tyto pevnostní uzávěry naší hranice byly propojeny nepřetržitou sítí obranných staveb – bunkrů střední velikosti a hlavně malých pěchotních bunkrů, které se dodnes familiárně nazývají „Řopiky“. Název to byl odvozen podle Ředitelství opevnovacích prací, ve zkratce ŘOP.

Zde je nutno naše čtenáře uvést do tehdejší politické, ale i vojenské situace našeho státu. Československá republika vznikla na základě rozpadu Rakousko-Uherska, nejen jako důsledek konce první světové války, ale také jako výsledek tužby všech národů, co na jeho území žily. Tužby po vymaňení se z pod nadvlády Habsburské Rakousko-Uherské monarchie, která svou existenci byla již v té době v agonii, protože si ji již naprosto nikdo nepřál. Tedy nevláda žádná nostalgie nad císařem páнем a jeho rodinou, ale spíše všeobecný hlad, bída a zmar. A to všude a ve všech oblastech říše, ale i ve všech vrstvách obyvatel, včetně samotného hlavního města Vídně. Snad jen pár snilků, případně šlechtu, co žila v přepychu a z bída druhých, si myslelo, že by to nějak ještě šlo dále. Nešlo.

Byla vyhlášena Československá republika, která byla postavena před obrovský úkol, a to vše napravit a všem lidem dát nějakou šanci na lepší život. Ale také vymezit nějak své republikové území proti sousedním státům. Něco se podařilo, něco již méně, něco se nepodařilo vůbec. Přesto ale život v naší republice byl víceméně snesitelný. Republika se po přestálé celosvětové krizi začala velmi rychle se rozvíjet. Bylo již na co navazovat, všude rostly podniky a továrny jako houby po dešti, nezaměstnanost prakticky pomalu zmizela. Ale opět nastaly zlé časy.

V sousedním Německu se v době krize dostali k moci fašisté. Všechny potíže Německa řešili naprosto zcestně, ale také velmi rychle odstranili nezaměstnanost. Tímto na svou stranu dostali opravdu skoro všechno obyvatelstvo, které zde žilo po prohrané první světové válce v nepředstavitelných, nuzných poměrech. Vyhlásili v Německu rasistické zákony. Začal tam hon na lidi. A to doslova. Nejen že nepohodlným lidem brali jejich majetek, že jim zakazovali jakoukoliv svobodnou činnost, ale ještě je začali dokonce zavírat do takzvaných táborů na převýchovu. Jednalo se o koncentrační tábory, kam byli lidé zavíráni bez soudu, bez ja-

kékoliv viny, jen pro své politické přesvědčení, pro svůj vztah k fašistickému režimu, ale také, a to především, pro svůj původ. Byla to vlastně národní tragédie, ale nikdo tomu nebránil. Ostatní občané Německa nad tímto naprostým bezprávím zavírali oči a bylo jim to jedno, co se třeba s jejich sousedy děje. Německo přestalo platit vyměřené válečné reparace, přestalo respektovat Společnost národů (předchůdce OSN). Vše se vrhlo na zbrojení a budování válečné mašinerie. Jejich vůdce Adolf Hitler, který se mezitím stal německým kancléřem a po smrti Německého presidenta Hindenburga fakticky neomezeným páнем nad životem a smrtí všech, vykřikoval neustále, že nechce nic jiného než mír. Současně také vytruboval, jak se kde všude Němcům jako takovým ubližuje (prý všude na světě) a je proto nutno hledat cesty, jak tomu zabránit. První cestou bylo vojenské obsazení Rakouska, suverénního státu a jeho okamžitá likvidace. Říkalo se tomu anšlus Rakouska. Do té doby demokratický stát byl ihned prohlášen za tzv. „Východní marku“ a vše se zde také ihned podřídl fašistickému řádu. Předmětem zájmu německých fašistů se stala naše republika.

Tato skutečnost byla našim občanům zcela jasná. Na tuto otázku měl každý sice trochu jiný náhled, ale bylo to tak. Tak především naše republika byla opravdu státem zcela demokratickým a navíc hospodářsky i vzkvétajícím. Nejen průmysl, ale i doprava, zemědělství a ostatní složky národního hospodářství byly na vysoké úrovni, jistě vyšší, než ve všech okolních státech. Patřili jsme mezi deset nejprůmyslovějších zemí tehdejšího světa. Vzkvétala vzdělanost občanů, a to bez ohledu na národnost. Všeude se dodržovaly principy národní suverenity. Každá národnost v našem státě měla nejen naprostou rovnost při vzdělání, ale i při ostatních svých projevech, jako třeba v kultuře, zdravotnictví, v politice apod. Přeci jen však nějaké rozdíly v tehdejší první republice byly, a to v rozvoji jednotlivých zemí. Dobře na tom byly země česká, moravská a slezská. Hůře na tom Slovensko a ještě hůře pak Podkarpatská Rus (dnes Zakarpatská oblast Ukrajiny). Bylo to dáno víceméně historickým vývojem. české země byly již za Rakousko-Uherska nejrozvinutější částí říše.

Ludvík Vrána
(Pokračování příště)

Druhé kolo příjmu žádostí o poskytnutí půjček z Fondu rozvoje bydlení

O půjčku může požádat každý stavebník, ať již fyzická nebo právnická osoba, která bude opravovat svůj dům, kde je alespoň jeden byt. Lze poskytnout půjčku až do výše 125.000,- Kč
Zájemce o půjčku z FRB by se měl seznámit s nutnými podmínkami pro přijetí žádosti o půjčku a s podmínkami pro její čerpání.

Příklady čerpání a výše půjček:

Poř. číslo	Název – účel půjčky	Max. lhůta splatnosti	Úrok	Horní hranice půjčky v Kč
01	Obnova střechy domu staršího 15 let (krytina i rekonstrukce)	5 let	5 %	70.000,- (na dům)
02	Zřízení elektrického, plynového nebo ekologického topení ve stávajícím domě	5 let	5 %	40.000,- (na byt)
03	Rekonstrukce topení	5 let	5 %	40.000,- (na byt)
04	Dodatečná izolace domu staršího 15 let proti zemní vlhkosti	5 let	5 %	30.000,- (na dům)
05	Obnova fasády domu staršího 15 let včetně oplechování	5 let	5 %	60.000,- (na dům)
06	Zateplení obvodového pláště domu staršího 10 let	5 let	5 %	60.000,- (na dům)
07	Vybudování, rekonstrukce WC, koupelny nebo sprchového koutu v bytě	5 let	5 %	70.000,-
08	Výměna oken, vstupních dveří a garážových vrat domu staršího 10 let (včetně zárubní a rámu)	5 let	5 %	90.000,- (na dům) 40.000,- (na byt)
09	Vybudování kanalizačních a vodovodních přípojek	5 let	5 %	25.000,- (na dům)
10	Vybudování domovní čistírny odpadních vod k RD	5 let	5 %	80.000 (na dům)
11	Výměna vodoinstalace	5 let	5 %	30.000,-
12	Výměna elektroinstalace	5 let	5 %	40.000,-
13	Oprava komínů	5 let	5 %	30.000,-
14	Půdní vestavba (zřízení minimálně jedné obytné místnosti)	5 let	5 %	70.000,- (na dům)

Žádost o půjčku, vedle základních údajů jako je jméno žadatele, bydliště, označení budovy, na kterou bude půjčka čerpána, atd., musí obsahovat doklad o vlastnictví budovy nebo bytu, doklad o přípustnosti akce (tj. stavební povolení nebo souhlas se stavbou či jiné stavební rozhodnutí), specifikaci půjčky podle směrnice, alespoň předběžný návrh smlouvy o dílo s dodavatelem prací a návrh na stanovení záruky – ručitelské závazky. Do 50.000,- Kč je požadován jeden ručitel, do 90.000,- Kč dva ručitelé, nad 90.000,- Kč tři ručitelé.

O přidělení půjčky na návrh obecního úřadu rozhoduje zastupitelstvo obce. Čerpat půjčku je možné po podepsání příslušných smluv na základě předložených faktur za provedené práce odpovídající schválené výši a druhu půjčky. Správnost a provedení fakturovaných prací potvrzuje na faktuře pověřený pracovník obecního úřadu. Půjčku lze čerpat vždy pouze do konce roku, kdy bylo rozhodnuto o jejím přidělení.

Příjem žádostí do 1. června 2013

Fomulář žádosti o půjčku a podrobnější informace o půjčkách jsou k dispozici na obecním úřadě v Malé Moravě a na internetových stránkách www.obecmalamorava.cz.

VELKOOBJEMOVÉ ODPADY Z DOMÁCNOSTÍ

K jejich odložení využijte přistavených velkoobjemových kontejnerů.

Tyto kontejnery budou přistaveny následovně:

- 29.4. Malá Morava, u pomníku od 10:00 do 19:00 nebo do naplnění.
- 30.4. Sklené, autobusová zastávka od 10:00 do 19:00 nebo do naplnění
- 1.5. Vysoký Potok, u obecního úřadu od 10:00 do 15:00 nebo do naplnění
- 2.5. Vysoký Potok, u bytovek od 10:00 do 19:00 nebo do naplnění
- 3.5. Křivá Voda, u č.p.2 paní Fouskové od 10:00 do 19:00 nebo do naplnění
- 4.5. Podlesí, u radnice od 10:00 do 15:00 nebo do naplnění
- 5.5. Vojtiškov, horní parkoviště od 10:00 do 15:00 nebo do naplnění
- 6.5. Vojtiškov, u bytovek od 10:00 do 19:00 nebo do naplnění
- 7.5. Vlaské, u dílen od 10:00 do 19:00 nebo do naplnění
- 8.5. Vysoká, parkoviště od 10:00 do 15:00 nebo do naplnění
- 9.5. Zlatý Potok, autobusová zastávka od 10:00 do 19:00 nebo do naplnění

Do těchto kontejnerů patří:

- **starý nábytek** – např.: křesla, židle, skříně, válečky
- **podlahové krytiny** – např.: koberec, linolea
- **sanitární keramika** – např.: umyvadla, toalety
- **nekompletní elektrozařízení** – rozebrané lednice, televize a zbytky elektrozařízení

Do velkoobjemových kontejnerů nelze ukládat zeminy a sutě.

Upozorňujeme občany, aby odpad odkládali pouze v uvedených termínech do přistavených kontejnerů a nevytvářeli skládky na stanovištích. V opačném případě bude toto považováno za černou skládku. Fyzické osobě, která bude při vytváření černé skládky přistižena nebo jí bude vytvoření skládky prokázáno, hrozí správním řízení až 10 000 korun.

NEBEZPEČNÉ ODPADY Z DOMÁCNOSTÍ

K jejich odložení využijte mobilního sběru nebezpečných odpadů.

Sběr nebezpečných odpadů se uskuteční dne 27.4.2013.

Sběrný vůz bude zastavovat na těchto místech: **Sklené** (komunikace kolem kapličky, parkoviště, točna autobusu), **Malá Morava** (kanceláře Farmy Morava, u bytovek, u pohostinství), **Zlatý Potok** (zastávka autobusu, bývalá škola), **Vysoký Potok** (obecní úřad, bytovky), **Podlesí** (u hřiště, u radnice), **Křivá Voda** (č.p. 2 paní Fouskové), **Vojtiškov** (u okálů, u bytovek, horní parkoviště), **Vysoká** (parkoviště), **Vlaské** (u p. Unzeitigové, u dílen, č.p. 4 paní Wojteschová).

Odpady umístěné na okraji vozovky nejpozději do 7:00 hodin.

Odvoz z ostatních míst je možný pouze po předchozí dohodě s Obecním úřadem Malá Morava.

V rámci mobilního sběru nebezpečných odpadů můžete odevzdat pouze tyto druhy odpadů:

Znečištěné obaly od barev, ředidel, olejů, čistících prostředků atd.

Sorbenty, hadry od oleje, olejové filtry atd.

Upotřebené oleje: motorové, převodové a hydraulické oleje, brzdové kapaliny

Pesticidy, herbicidy: nespotřebované prostředky k hubení hmyzu a ochraně rostlin

Spotřební chemikálie: nespotřebované kyseliny, louhy, fotochemikálie, čistící prostředky

Kovový odpad a pneumatiky bez disků

Použitá (nerozmontovaná) elektrozařízení: ledničky, mrazničky, pračky, televize, rádia, počítače, mikrovlnky, videa apod.

Baterie a monočlánky.

Akumulátory z osobních aut a motocyklů

Zářivky a výbojky

Léky – léky nevyužívané nebo s prošlou zárukou

Informace, dotazy, připomínky:

- **Obecní úřad Malá Morava**, tel: 583 240161, www.obecmalamorava.cz
- www.jaktridit.cz – informace o třídění a recyklaci odpadů.
- **Sběr odpadu je určen pouze pro občany, není určen pro podnikající fyzické a právnické osoby.**

Žádáme občany, aby zde neodkládali jiný než uvedený odpad. V opačném případě bude toto považováno za vytváření černé skládky. Fyzické osobě, která bude při vytváření černé skládky přistižena nebo jí bude vytvoření skládky prokázáno, hrozí pokuta ve správním řízení až 10 000 korun.

V minulých letech se nám rozmnožily nájezdy tzv. „sběračů kovů“, kteří kovové materiály připravené k odvozu ještě před příjezdem svozového vozidla přetřídí a odvezou ke zpeněžení a osobnímu obohacení. V letošním roce jejich jména určitě rádi zveřejníme.

Zápis z 12. zasedání Zastupitelstva obce Malá Morava, konaného dne 14. 3. 2013 od 16.00 hod. v zasedací místnosti obecního úřadu

Poznámka: zveřejněna je upravená verze zápisu z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů v platném znění. Do úplné verze Zápisu mohou v případě potřeby na obecním úřadě nahlédnout občané obce od 18 let věku s trvalým pobytem na území obce, fyzické osoby - vlastníci nemovitostí (staveb, bytů, pozemků) na území obce a cizí státní příslušníci, kteří mají trvalý pobyt na území obce. Jiné fyzické osoby a osoby právnické mají možnost získat informace z jednání zastupitelstva obce na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Přítomní členové zastupitelstva obce:

Hulín Josef (1), Ing. Janda Marek (2), Köhler Walter (3), Kouřil Jan (4), Marinov Antonín (5), Morong Pavel (6), Morong Štěpán (7) od 16.20 hod., Svoboda Karel (8), Temňák Josef (9)

Přítomní občané:

V. M., A. H.

Hlasování zastupitelů: (+) pro, (-) proti, (o) zdržel se hlasování, (x) nepřítomen

Program jednání:

1. Schválení programu jednání.
2. Určení zapisovatele z jednání.
3. Určení ověřovatelů z jednání.
4. Kontrola plnění usnesení z minulého zasedání a zpráva o činnosti obecního úřadu.
5. Příspěvky z rozpočtu obce 2013.
6. Příspěvek na dopravní obslužnost.
7. Příspěvek na provoz MŠ.
8. Příspěvek Městu Hanušovice.
9. Smlouva o prodeji dříví 2013.
10. Rozpočet obce na rok 2013.
11. Výsledek hospodaření obce za rok 2012.
12. Územní plán.
13. Poskytnutí půjček z FRB v roce 2013.
14. Opatření starosta.
15. Změna směrnice sociální fond.
16. Pronájmy bytů.
17. Žádost o proplacení dovolené.
18. Výběrové řízení na protipovodňovou ochranu.
19. Odpisový plán majetku na rok 2013.
20. Pravidla pro nakládání s nemovitým majetkem.
21. Převod vlastnictví historických křížů
22. Tvorba strategie MAS.
23. Protokol o výsledku veřejnosprávní kontroly – zateplení MŠ.
24. Záměr prodeje pozemků.
25. Záměr směny pozemků.
26. Souhlas s projektovou dokumentací.
27. Zřízení účtu u ČNB.
28. Veřejnoprávní kontrola obce za rok 2012.
29. Souhlas s přijetím dotace.
30. Protokol o výsledku kontroly MŠ Malá Morava.
31. Výsledek veřejnosprávní kontroly MŠ Malá Morava.
32. Výsledek inventarizace majetku obce.
33. Zpráva o právním zastupování.
34. Zpráva o činnosti v obecních lesích v roce 2012.
35. Výroční zpráva o poskytování informací za rok 2012.
36. Diskuse.
37. Závěr jednání.

Jednání zastupitelstva zahájil starosta obce Antonín Marinov přítomností přítomných v 16.00 hodin a konstatoval, že je přítomno osm zastupitelů a tudíž je zastupitelstvo usnášení schopné.

1. Schválení programu

2013/12/01: ZO schvaluje program jednání.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

2. Jmenování zapisovatele z jednání

Starosta určil zapisovatelkou z jednání paní Simonu Pospíchalovou.

3. Jmenování ověřovatelů zápisu

Starosta obce určil ověřovateli zápisu pana Jana Kouřila a pana Pavla Moronga.

4. Kontrola plnění usnesení z minulého zasedání a zpráva o činnosti obecního úřadu

Starosta seznámil přítomné s plněním usnesení z minulého zasedání a se zprávou o činnosti obecního úřadu v minulém období.

2. Příspěvky z rozpočtu obce

Poskytování příspěvků občanským sdružením, neziskovým a ostatním organizacím, příjem jejich žádostí a následné vyúčtování se řídí směrnici, kterou jsou upravena pravidla poskytování příspěvku z rozpočtu obce. O příspěvek z rozpočtu obce požádali: Armáda spásy v ČR, Spolek chatařů Vysoká u Malé Moravy, TJ Sokol Malá Morava, Sportovní klub Vysoký Potok a SDH Podlesí.

2013/12/02: ZO schvaluje poskytnutí příspěvku na činnost v roce 2013 těmto organizacím: Armáda spásy v ČR, IČ: 40613411, částka 5 000 Kč na provozní náklady; Spolek chatařů Vysoká U Malé Moravy, IČ: 67341853, částka 5 000 Kč na organizaci volnočasových aktivit a na provozní náklady; TJ Sokol Malá Morava, IČ 47999390, částka 30 000 Kč na provozní náklady, obnovu vybavení bufetu a opravy a údržbu zařízení; Sportovní klub Vysoký Potok, částka 10 000 Kč na organizaci volnočasových aktivit a nákup sportovních potřeb.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

2013/02/03: ZO schvaluje poskytnutí příspěvku na akci v roce 2013 těmto organizacím: SDH Podlesí, IČ: 65496447, částka 3 000 Kč na organizaci dětského dne; Spolek chatařů Vysoká u Malé Moravy, IČ: 67341853, částka 5 000 Kč na organizaci sportovního turnaje v odbíjené, curlingu a nohejbalu.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

6. Příspěvek na dopravní obslužnost

Obci byl doručen návrh dohody mezi Obcí Malá Morava a Městem Šumperkem o převodu finančních prostředků na hrazení ztráty z provozu veřejné linkové autobusové dopravy za rok 2013 ve výši 110 635 Kč, která je podílem na hrazení ztráty z provozu této dopravy, stanoveným ve výši 203 Kč na jednoho obyvatele.

2013/12/04: ZO schvaluje uzavření dohody o převodu prostředků na dopravní obslužnost s Městem Šumperk na rok 2013.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

7. Příspěvek na provoz Mateřské školy Malá Morava

Mateřská škola je příspěvková organizace zřízená obcí Malá Morava za účelem předškolního vzdělávání. Obec zde hradí provozní náklady, náklady na platy pedagogických pracovníků jdou ze státního rozpočtu prostřednictvím Olomouckého kraje. Návrh příspěvku na provoz předložila za MŠ zastupující ředitelka paní P. Ž., v celkové výši 515 000 Kč.

2013/12/05: ZO schvaluje příspěvek na provoz Mateřské školy Malá Morava, příspěvkové organizace na rok 2013 ve výši 515 000 Kč

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

8. Příspěvek Městu Hanušovice

V tomto roce byl doručen návrh dodatku smlouvy mezi Městem Hanušovice a Obcí Malá Morava na poskytování knihovnických, informačních a metodických služeb v Obecních knihovnách Malá Morava a Podlesí.

2013/12/06: ZO schvaluje uzavření dodatku smlouvy s Městem Hanušovice o poskytování knihovnických, informačních a metodických služeb v Obecních knihovnách Malá Morava a Podlesí pro rok 2013 a zároveň schvaluje poskytnutí příspěvku na nákup knihovnických fondů ve výši 22 000 Kč.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

9. Smlouva o prodeji dříví v roce 2013

O uzavření smlouvy o prodeji dříví a pěstebních pracích v letošním roce požádala společnost Lesy Jedlí, s. r. o., se sídlem Jedlí 65,

kteřá pro obec tyto práce vykonávala i v loňském roce. Ceny zůstávají ve stejné výši jako v roce 2012 s mírným navýšením v soustředěné těžbě + 1,00 m³ a navýšením ceny za ochranu proti okusu zvěří.

2013/12/07: ZO schvaluje uzavření smlouvy o prodeji dříví na rok 2013 se společností Lesy Jedlí, s. r. o., se sídlem Jedlí 65.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

10. Rozpočet obce na rok 2013

Byl projednán návrh rozpočtu, včetně drobných změn. Projednán byl i rozpočet sociálního fondu. Rozpočet obce je přílohou č. 1 tohoto zápisu. Na jednání se v 16.20 hod. dostavil pan Štěpán Morong.

2013/12/08: ZO schvaluje rozpočet obce Malá Morava na rok 2013 jako schodkový takto:

Celkové příjmy ve výši 9.599.150,- Kč

Celkové výdaje ve výši 9.965.329,40 Kč

Financování ve výši 366.179,40 Kč bude zapojeno z kladného výsledku hospodaření v minulých letech.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

11) Výsledek hospodaření obce za rok 2012

Starosta seznámil přítomné se zprávou o výsledku hospodaření obce v roce 2012.

ZO bere na vědomí zprávu o výsledku hospodaření obce v minulém roce.

12) Územní plán

2013/12/09: ZO schvaluje rozhodnutí o námitkách k návrhu územního plánu Malá Morava z veřejného projednání, vydává Územní plán Malá Morava, formou opatření obecné povahy, které je přílohou návrhu na usnesení, podle § 43 odst.4 a §54 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění, § 13 a přílohy č.7 vyhlášky č.500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, a dále podle § 171-174 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění a zároveň ukládá starostovi obce oznámit veřejnou vyhláškou opatření obecné povahy „Územní plán Malá Morava“.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

13. Poskytnutí půjček z Fondu rozvoje bydlení v roce 2013

V souladu se schválenými pravidly pro tvorbu a použití prostředků Fondu rozvoje bydlení Obce Malá Morava byla vyhlášena výzva k předkládání žádostí.

Obecnímu úřadu byla doručena pouze žádost pana K. T. ml. – na dodatečnou izolaci domu staršího 15ti let proti zemní vlhkosti. Žadatel by rád zkrátil dobu čerpání úvěru na 3 roky, rovněž splnil veškeré požadované podmínky poskytnutí žádosti, tudíž lze tuto půjčku poskytnout.

2013/12/10: ZO schvaluje poskytnutí půjčky z fondu rozvoje bydlení na izolaci domu podle pravidel panu K. T. ml. ve výši 30 000 Kč a s dobou splatnosti 3 roky.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

14. Opatření starosty

Starosta obce seznámil přítomné s provedeným a schváleným rozpočtovým opatřením starosty č. 34/2012 s datem 31. 12. 2012. Toto opatření je přílohou č. 2 tohoto zápisu. Dále seznámil přítomné s opatřeními starosty č. 1-4/2013.

ZO bere na vědomí opatření starosty.

15. Změna směrnice sociálního fondu

Ke schválení byla předložena vnitřní směrnice č. 1/2013 Sociální fond zaměstnanců a zastupitelů uvolněných pro výkon veřejné funkce obce Malá Morava, kterou se mění směrnice č. 1/2001 ze dne 27.12.2012.

2013/12/11: ZO schvaluje vnitřní směrnici č. 1/2013 Sociální fond zaměstnanců a zastupitelů uvolněných pro výkon veřejné funkce obce Malá Morava.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

16. Pronájmy bytů

K dnešnímu dni obec Malá Morava disponuje dvěma volnými byty v místní části Podlesí, a to v domě čp. 21 a v domě čp. 135. Byty je možno pronajmout ihned.

Obci byly na základě oznámení doručeny žádosti o pronájem obecního bytu těchto zájemců:

Dne 21. 2. 2013 podal žádost o přidělení obecního bytu v domě čp. 135 pan J. W.

Dne 27. 2. 2013 podal žádost o přidělení obecního bytu v domě čp. 135 pan L. V.

Dne 6. 3. 2013 podal žádosti o přidělení obecního bytu v domě čp. 135 nebo čp. 21 Ing. F. F.

Přijaté žádosti byly posouzeny podle pravidel určených směrnicí upravující podmínky pro přidělování bytů ve vlastnictví obce Malá Morava. Výsledné pořadí žádostí dle součtu bodů dosažených dle jednotlivých kritérií:

1. pan L. V. - počet bodů 17,

2. pan J. W. - počet bodů 12.

Jelikož o volný byt v Podlesí nemá zájem nikdo kromě Ing. F. F., který ovšem nebyl hodnocen z důvodu nesplnění podmínek (žadatel je vlastníkem bytu ve Vsetíně), bylo zastupitelstvu v tomto případě doporučeno postupovat podle čl. 6, odst. 2 směrnice o přidělování bytů, a tento byt žadateli přidělit.

2013/12/12: ZO schvaluje poskytnutí pronájmu bytu v Podlesí panu L. V.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

2013/12/13: ZO schvaluje poskytnutí pronájmu bytu v Podlesí Ing. F. F.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

17. Žádost o proplacení dovolené

Starosta obce seznámil přítomné se svou žádostí o proplacení náhrady měsíční odměny za nevyčerpanou dovolenou podle § 79, odst.5, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, za rok 2012 v počtu 24,5 dne. Oznámil přítomným, že v případě jeho hlasování o tomto bodu by se jednalo o střet zájmů, a proto se tímto vzdává práva diskuse a práva o tomto bodu hlasovat.

2013/12/14: ZO souhlasí s proplacením náhrady měsíční odměny starosty za nevyčerpanou dovolenou podle § 79, odst.5, zákona č. 128/2000Sb. o obcích, za rok 2012 v počtu 24,5 dne.

Hlasování: 8:0:1 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	0	+	+	+	+

18. Výběrové řízení na protipovodňovou ochranu

Obec Malá Morava uspěla se žádostí a získala dotaci z Evropské unie – Operačního programu Životního prostředí, v oblasti podpory 1.3.1 – Zlepšení systému povodňové služby a preventivní protipovodňové ochrany.

Projekt má více fází:

1. Projektová příprava – zpracování žádosti, zpracování projektové dokumentace a zpracování zadávací dokumentace – 9. 6. 2011 byla schválena smlouva o dílo.

2. Aktualizace a digitalizace protipovodňového plánu – zde je dostačující oslovení jednoho dodavatele.

3. Varovný a vyznamovací systém- pro realizaci této části je nutno zadat zjednodušené podlimitní řízení.

4. Propagace – trvalá pamětní deska – zde stačí také oslovit jednoho dodavatele.

2013/12/15: ZO schvaluje výběr dodavatele na zhotovení digitálního povodňového plánu a uzavření smlouvy o dílo se společností Envipartner, s. r. o., se sídlem Vídeňská 55, 639 00 Brno v ceně 90 000 Kč + DPH.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

2013/12/16: ZO vyhláší zjednodušené podlimitní řízení na výběr dodavatele varovného a vyznamovacího systému v rámci projektu „Protipovodňová opatření obce Malá Morava“.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

2013/12/17: ZO jmenuje za členy výběrové komise na výběr dodavatele varovného a vyznamovacího systému v rámci projektu „Protipovodňová opatření obce Malá Morava“ pana Antonín Marinova, pana Josefa Temňáka, Ing. Marka Jandu, pana Jana Kouřila a pana Waltra Köhlera.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

2013/12/18: ZO pověřuje starostu obce podpisem smlouvy o dílo s vítězem výběrového řízení v rámci projektu „Protipovodňová opatření obce Malá Morava“ na základě výběru a doporučení výběrové komise.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

19. Odpisový plán majetku obce na rok 2013

Předmětem tohoto bodu jednání je návrh plánu účetních odpisů dlouhodobého hmotného majetku obce v roce 2013.

2013/12/19: ZO schvaluje odpisový plán majetku obce na rok 2012.*Hlasování: 9:0:0 (schváleno)***20. Pravidla pro nakládání s nemovitým majetkem**

Předložený návrh upravuje nakládání s majetkem, zejména při prodeji nemovitostí. Minimálně již minimálně 10 let obec při prodeji používá stále stejné ceny, a proto byla k projednání předložena aktualizovaná pravidla.

Upravují zejména:

1. Prodloužení zveřejnění záměru na 30 dní.
2. V případě zájmu více kupujících se může rozhodnout o prodeji obálkovou metodou.
3. Povinnost žadatele uhradit veškeré náklady spojené s převodem, tj. zejména geometrický plán, znalecký posudek, náklady na daň z převodu nemovitostí, náklady na výpis z KN, na uzavření kupní smlouvy a poplatek za vklad do KN, které se připočtou ke kupní ceně.
4. Prodeje se uskuteční dle znaleckých posudků, minimálně ovšem za níže stanovené ceny:

- a) pozemky v zastavěném a zastavitelném území obce,
 - pozemek označen v KN jako - stavební parcela 1 m² 80 Kč,
 - pozemek označen v KN jako - pozemková parcela 1 m² 50 Kč.
- b) pozemky mimo zastavěné a zastavitelné území obce
 - pozemek označen v KN jako - stavební parcela 1 m² 70 Kč
 - pozemek označen v KN jako - pozemková parcela 1 m² 40 Kč
- c) pozemky pro venkovské bydlení, stavbu k rekreaci
 - pozemek označen v KN jako - stavební nebo pozemková parcela 1 m² 100 Kč.

Po diskusi pan Walter Köhler předložil návrh na snížení prodejních cen takto:

- a) pozemky v zastavěném a zastavitelném území obce
 - pozemek označen v KN jako - stavební parcela 1 m² 50 Kč
 - pozemek označen v KN jako - pozemková parcela 1 m² 30 Kč
- b) pozemky mimo zastavěné a zastavitelné území obce
 - pozemek označen v KN jako - stavební parcela 1 m² 40 Kč
 - pozemek označen v KN jako - pozemková parcela 1 m² 20 Kč
- c) pozemky pro venkovské bydlení, stavbu k rekreaci
 - pozemek označen v KN jako - stavební nebo pozemková parcela 1 m² 100 Kč.

Starosta nechal hlasovat o návrhu pana Köhlera schválit pravidla pro nakládání s nemovitým majetkem s navrhovanými nižšími cenami.

2013/12/20: ZO neschvaluje přijetí pravidel pro nakládání s nemovitým majetkem s navrhovanými nižšími cenami.*Hlasování: 4:5:0 (neschváleno)*

1	2	3	4	5	6	7	8	9
-	+	+	+	-	-	+	-	-

Starosta poté nechal hlasovat o původním návrhu.

2013/12/21: ZO schvaluje přijetí pravidel pro nakládání s nemovitým majetkem podle původního návrhu.*Hlasování: 5:4:0 (schváleno)*

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	-	-	-	+	+	-	+	+

21. Převod vlastnictví historických křížů

V letošním roce se obec Malá Morava stala na základě § 135 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, vlastníkem věcí opuštěných, a to stavby kamenného kříže v Malé Moravě na pozemku p. č. 461/1 a stavby kamenného kříže ve Vysokém Potoku (U Svaté Trojice) na pozemku p. č. 644, lesní pozemek. Tato skutečnost, je doložena i notářským zápisem.

2013/12/22: ZO souhlasí s nabytím majetku, a to kamenného kříže v Malé Moravě na pozemku p. č. 461/1 v k. ú. Malá Morava a kamenného kříže ve Vysokém Potoku na pozemku p. č. 644 lesní pozemek v k. ú. Vysoký Potok.*Hlasování: 9:0:0 (schváleno)***22. Tvorba strategie MAS**

ZO bere na vědomí zahájení procesu přípravy tvorby místní integrované strategie pro území MAS Horní Pomoraví a bylo seznámeno s nabídkou nominace členů do přípravné skupiny pro přípravu této strategie.

23. Protokol o výsledku veřejnosprávní kontroly – zateplení MŠ

Veřejnosprávní kontrola, týkající se realizace úspor energií v MŠ Malá Morava, byla na místě zahájena dne 23. 10. 2012. Nebylo

zjištěno, že prostředky poskytnuté z OPŽP a SFŽP ČR byly použity nevhodným, neúčelným a neefektivním způsobem. Byly ovšem zjištěny dva drobné nedostatky v realizaci a administraci projektu, které by ale neměly být státním fondem penalizovány. Jedná se o změnu výkonu instalovaného kotle a absenci informace o projektu na webových stránkách obce v době kontroly.

ZO bere na vědomí výsledek veřejnosprávní kontroly realizace projektu „Realizace úspor energií v MŠ Malá Morava“.**24. Záměr prodeje pozemků**

Žadatel Ing. P. Š. požádal o pozemek v k. ú. Vojtíškov, p. č. 1906 – ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 2 073 m². O stejný pozemek žádal i v roce 2007, kdy záměr nebyl schválen. Pozemek slouží jako přístupová cesta k pozemkům ve vlastnictví žadatele a dalších vlastníků pana Z. a P. Ing. P. Š. navrhuje při prodeji pozemků zřídit věcné břemeno pro tyto ostatní vlastníky. Bylo navrženo hlasovat o neschválení záměru prodeje nemovitostí.

2013/12/23: ZO neschvaluje záměr prodeje pozemku p. č. 1906 – ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 2 073 m² v k. ú. Vojtíškov.*Hlasování: 9:0:0 (schváleno)***25. Záměr směny pozemků**

Mgr. R. Z., jako vlastník pozemků kolem fotbalového hřiště, tj. p. č. 328 a 326 TTP v k. ú. Podlesí-město nabídl směnu těchto pozemků, které jsou užívány jako součást hřiště. Mgr. R. Z. je ochoten uvedený pozemky v Podlesí směniti za jiné pozemky ve vlastnictví obce. Navrhuje část parcely p. č. 261/1 – TTP a p. č. 405 TTP v k. ú. Sklené u Malé Moravy.

Při diskusi bylo konstatováno, že by mělo být v zájmu obce získat pozemky pod hřištěm nebo v jeho nejbližším okolí do vlastnictví, ovšem pozemky požadované Mgr. R. Z. ve Skleném jsou pronajaté jiným osobám a tudíž jejich směna není možná. Bylo navrženo hlasovat o návrhu neschválit záměr této směny.

2013/12/24: ZO neschvaluje záměr směny pozemků p. č. 328 a p. č. 326 v k. ú. Podlesí-město ve vlastnictví Mgr. R. Z. za pozemky p. č. 261/1 a p. č. 405 v k. ú. Sklené u Malé Moravy ve vlastnictví obce Malá Morava.*Hlasování: 9:0:0 (schváleno)***26. Souhlas s projektovou dokumentací**

Zastupitelům byla předložena dokumentace na výstavbu zemního vedení přípojky nízkého napětí ke stavbě „Podlesí-par. č. 134, Ocásková“, k zajištění nového odběru objektu pana Marka Kawiecki. Investorem akce je společnost ČEZ Distribuce. Přípojka bude na pozemku ve vlastnictví obce p. č. 1878/1 v délce 12ti metrů. Dále společnost Emontas, která bude akci provádět, žádá prostřednictvím společnosti ČEZ o uzavření smlouvy budoucí o zřízení věcného břemene. Věcné břemeno bude zřízeno úplatně za cenu 1 000 Kč.

2013/12/25: ZO souhlasí se stavbou přípojky NN ke stavbě „Podlesí-parc. číslo 134, Ocásková“*Hlasování: 9:0:0 (schváleno)***2013/12/26: ZO schvaluje uzavření smlouvy o smlouvě budoucí o věcném břemeni na stavbu přípojky NN „Podlesí-parc. číslo 134, Ocásková“.***Hlasování: 9:0:0 (schváleno)***27. Zřízení účtu u ČNB**

Novela zákona 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, účinná od počátku roku 2013 přináší obcím novou povinnost, zřízení účtu u České národní banky, který bude sloužit pro případ příjmu dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu, státních fondů a Národního fondu.

2013/12/27: ZO obce souhlasí se založením účtu u ČNB a zároveň vylučuje použití účtu v ČNB na převod příjmů z výnosu daní nebo podílu na výnosu sdílených daní dle zákona o rozpočtovém určení daní.

*Hlasování: 9:0:0 (schváleno)***28. Zpráva o veřejnosprávní kontrole obce za rok 2012**

Kontrolu provedli členové kontrolního výboru p. Karel Svoboda, p. Josef Temňák a Mgr. Olga Špíková ve dnech 15. 12. 2012 až 20. 1. 2013. Výsledkem je konstatování, že nebyly zjištěny žádné nedostatky.

ZO bere na vědomí výsledek veřejnosprávní kontroly obce.**29. Souhlas s přijetím dotace**

Obec Malá Morava uspěla se žádostí o poskytnutí dotace z programu Podpora kulturních aktivit v Olomouckém kraji v roce 2013.

Zastupitelstvo Olomouckého kraje vyhovělo žádosti a poskytne obci dotaci na kulturní akci ve výši 40 000 Kč.

2013/12/28: ZO souhlasí s přijetím dotace od Olomouckého kraje ve výši 40 000 Kč na Malomoravské slavnosti 2013.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

30. Protokol o výsledku kontroly hospodaření MŠ Malá Morava

Kontrolu provedli na základě pověření starosty obce členové kontrolního výboru p. Karel Svoboda, p. Josef Temňák a Mgr. Olga Špíková dne 19. 12. 2012. Předmětem kontroly bylo hospodaření s přidělenými finančními prostředky z rozpočtu obce, kontrola vnitřních směrnic, kontrola provádění revizí a zkoumání hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti vnitřního kontrolního systému. Výsledkem je konstatování, že nebyly zjištěny žádné nedostatky.

ZO bere na vědomí výsledek kontroly MŠ Malá Morava.

31. Výsledek veřejnoprávní kontroly MŠ Malá Morava

Veřejnoprávní kontrola hospodaření příspěvkové organizace proběhla ve dnech 11. a 12. 2. 2013 pod vedením Miroslava Chaloupky, bytem Pod Senovou 2674/24, Šumperk. Jejím cílem bylo správné použití příspěvků a dotací poskytnutých za období roku 2012, do držování zákona o účetnictví, vedení pokladní agendy, vymáhání pohledávek, evidence majetku a vnitřní kontrolní systém. Závěrem bylo opět konstatování, že nebyly zjištěny žádné chyby a nedostatky.

ZO bere na vědomí výsledek veřejnoprávní kontroly MŠ Malá Morava.

32. Výsledek inventarizace majetku obce

Starosta obce Antonín Marinov přednesl zprávu Ústřední inventarizační komise o výsledku inventarizace se stavem k 31. 12. 2012.

2013/12/29: ZO schvaluje výsledek inventarizace majetku obce, včetně vyřazení majetku podle návrhů jednotlivých dílčích inventarizačních komisí.

Hlasování: 9:0:0 (schváleno)

33. Zpráva o právním zastoupení

Starosta seznámil přítomné se zprávou právníka Mgr. Godiny, který zastupuje obec v právních záležitostech. Informoval o přehledu jednotlivých věcí, které jsou právníkem řešeny a jsou u soudu nebo v režimu exekučního řízení.

ZO bere na vědomí zprávu o právním zastoupení obce.

34. Zpráva o činnostech v obecních lesích v roce 2012

Práce v lesích prováděla společnost Lesy Jedlí, s. r. o., na základě uzavřené smlouvy. V roce 2012 zde byly provedeny tyto konkrétní práce:

- těžba celkem 128,5 m³,
- instalace 4 ks feromonových lapáků,
- nátěry sazenic repelenty 5 950 ks,
- zalesňování včetně sazenic 3 750 ks.

Těžební činnost probíhala pouze podle požadavků a doporučení odborného lesního hospodáře, jimiž jsou revírníci - pracovníci společnosti Lesy České republiky, s. p.

Příjmy obce za prodej dříví vytěženého v roce 2012 byly ve výši 66 648,50 Kč vč. DPH.

Výdaje na lesní hospodářství v roce 2011 byly ve výši 95 861,- Kč vč. DPH.

- cca 28 000 Kč na činnost OLH,
- 5 462 Kč na nákup materiálu,
- 62 556 Kč přijaté služby.

ZO bere na vědomí zprávu o činnosti v obecních lesích v roce 2012.

35. Výroční zpráva o poskytování informací v roce 2012

ZO bere na vědomí výroční zprávu o poskytování informací za rok 2012.

36. Diskuse

Nebyly žádné příspěvky do diskuse.

37. Závěr jednání

Starosta obce Antonín Marinov poděkoval všem přítomným zastupitelům, občanům a hostům za účast a v 17.16 hodin jednání ukončil.

Zápis byl vyhotoven dne 20. 3. 2013

Ověřovatelé zápisu: Jan Kouřil, Pavel Morong

Zapsala: Simona Pospíchalová

Starosta obce: Antonín Marinov

Přílohy zápisu:

Rozpočet na rok 2013

Rozpočtové opatření starosty k 31. 12. 2012 (přílohy jsou k nahlédnutí na obecním úřadě)

Sebevrah

R. Trávníčková

Stoupnul jsem si pod uzralou třešň.
Nemám však chuť na ovoce,
chtěl bych býti věšen.
To kvůli Tobě, moje lásko,
kvůli Tobě, chtěl bych viset na tom stromě
a vypustit duši.
Potkal jsem tě v jarním lese
a teď se ztrácím v buši.

Potřebuji

R. Trávníčková

Dnes jsem jen malou holčičkou
a potřebuji tvoji ruku
a tvé pohlazení.
Náruč a útěchu.
Tiché pochopení.
Tvoji lásku.

Citujeme slavně

„Láska je bezvýhradný stav duše. Sympatie, která si klade podmínky, nebude nikdy láskou.“

Francisco de Xaviero

„Láska je líbezný květ, ale je třeba odvahy, abychom si jej šli utrhnout na kraj strašlivé propasti.“

Stendhal

OLŠOVÁČEK

PŘÍLOHA PRO DĚTI

Milé děti,

redakce se rozhodla, že v naší Devítce bude malý prostor i pro vás a my všichni budeme rádi, když na dětské příloze budete spolupracovat s námi a pomůžete ji vytvořit tak, aby se vám líbila. Můžete psát své názory na všechno, co se týká dění v naší obci, co vás potěšilo nebo co by se naopak dalo zlepšit, co pěkného či zajímavého jste prožili nebo viděli anebo co si myslíte, že by ostatní měli vědět. My přidáme pohádky, hádanky a trochu poučení. Své příspěvky můžete posílat na e-mailovou adresu redakce, která je uvedena na zadní straně zpravodaje.

Těšíme se na vaše vidění světa kolem nás.

Vaše redakce

Hádanka

V minulých dnech jsem v drogerii při nákupu narazil na propisku, která měla obal z tvrdého papíru. Zaujala mě, protože jsem takovou ještě neviděl a zajímalo mě, jestli opravdu dobře píše a zda taky chvilku vydrží. Tak jsem si ji koupil. Píše dobře a na mém stole leží pořád neporušená, i když ji používám.

A tak moje otázka zní: Co je pro přírodu a naše životní prostředí lepší – propiska vyrobená z papíru nebo propiska vyrobená z plastu?

Vaše odpovědi a názory pošlete opět na náš redakční e-mail: devitkamm@seznam.cz

Můj postřeh

O víkendu začal naší obcí jezdit vlak. A mezi mládeží se objevil nový sport. Procházet po kolejkách do té doby, než pojedou vlak, a když se co nejvíc přiblíží, na poslední chvíli z kolejí uskočit. No, možná je to adrenalin, ale zkusme se podívat, za jakou cenu. Když se noha při skoku zachytí mezi koleje a čas na vyndávání nezbyvá, v lepším případě přijdeme o tu nohu, v tom horším – o život. A to je jen jedna stránka věci, ta, kterou jsme si sami připravili a následky si ponese. Co ale vlak a lidé v něm, kteří nic takového nezamýšleli a prožívat nechtěli? Strojvedoucí je nucen ve stresu reagovat a zabránit nejhoršímu, zdraví všech lidí ve vlaku se dostává do ohrožení. Co víš, kdo v něm jede? Možná malé děti. Možná cizí tátové, mámy, přátelé, lásky... Když se jim něco stane - tvou vinou – jsi ochoten nést si tento pocit celý život?

Emoce, city a prožitky našich srdcí jsou důležité a krásné, ale bez rozumu a zamýšlení z nás dělají jenom třtiny ve větru, které se nakloní zrovna tam, kam zavane vítr.

Petr Mahel a R. Trávníčková
Ilustrační foto Ondřej Chmelík

Pohádka o důvěřivém pasákovi

Za starých a ještě starších časů bydlel v Branné pasák. Pásal stádo oveček a chodil s nimi po pastvinách pod nedalekými skalními ochozy. Jeho věrný pomocník pes mu pomáhal stádo hlídat. Ovečky okusovaly trávu a pomalu procházely všemi loukami. Ovčák rád odpočíval na okraji lesa a pozoroval, jak brzy z jara pučí a kvetou větvičky keřů, v létě sbíral plody jahod a malin, na podzim sbíral hříbky a nakonec sváděl stádo ovcí do ovčince u Branné. Den plynul za dnem a ovčákovi začínalo být smutno.

Jednou se mu zdálo, že se mezi stromy mihly barevné závoje. Po chvíli se objevily tři krásné dívky. Byly to lesní ženy Elenka, Elinka a Ilonka. Vlasy jim divoce vlály ve větru a závoje plápolaly kolem ramenou. Veselé se na pasáka oveček smály a lákaly ho k tanci. Dívaly se na něj uhrančivými očima a slibovaly:

„Když si s námi zatancuješ, už nikdy nebudeš muset ovce pást. Dáme ti dům.“ Pasák poslouchal tu divnou řeč a zalíbila se mu. Celý den pak s divoženkami tancoval a o ovečky se vůbec nestaral. Jen pes hlídal celé stádo, aby se ovečky nezaběhly.

Druhý den přišly divoženky zase. Opět ovčákovi slibovaly: „Když si s námi zatancuješ,

dostaneš pole.“ Tato řeč se ovčákovi také zalíbila. Pomyslel si, jak snadno dostane dům i pole. Celý den protancoval s divoženkami a o ovečky se zase vůbec nestaral. Jen pes ovečky hlídal, aby se nezaběhly.

Třetí den, hned jak vyšlo slunce, už tu byly divoženky zase. Vábily a slibovaly ovčákovi: „Když si s námi zatancuješ, dáme ti koníka a krávu.“ Ovčák se hned pustil do tance. Vytačel Elenku, Elinku i Ilonku. Hlava se mu točila, nohy a ruce už ani necítil, jen tancoval a tancoval. Ovce se mu rozeběhly po lese, zabloudily v mlázi, nohy s malými kopýtky

jim klouzaly po hladkém kamení. Samotný pes už stádo neuhlídal.

Najednou se nebe zatáhlo, silný vítr ohýbal větve stromů, začalo pršet a blesky se křížovaly mezi černými mraky. Divoženky zmizely a před pasákem ovcí stál sám mocný vládce hor Jeseníků Praděd. Přísně se díval na ovčáka a vyřkl přísný trest: „Za to, že sis nevážil poctivé práce a uvěřil planým slibům snadného bohatství, budeš do konce věků ovce pást.“ A tak se taky stalo. Dodnes stojí Pasák u Branné. Jen ovečky jsou dávno pryč.

Milena Brňáková

HEŘMÁNEK

ČTENÍ PRO ŽENY

Vážené čtenářky, připravili jsme pro vás přílohu, která se bude věnovat tomu, jak si přivydělat nejen sběrem léčivých bylin, ale také tím, jak je zpracovávat a připravovat vlastní výrobky. Protože přijít s něčím novým bývá někdy velmi těžké, proto chceme trochu pomoci. U nás se konají dvě akce, kde se můžete svým uměním pochlubit - Podbělníkovo gulášobraní a Malomoravská buchtá. I velké firmy začínali od nuly. Dnes se budeme věnovat té neznámější jarní květině - pampelišce.

Pampeliška lékařská

bývá často uváděná pod názvem **smetánka lékařská**. Pampeliškami jsou poseté všechny louky a pastviny nejen u nás, ale takřka po celé severní polokouli. Nevhodné pro sběr jsou samozřejmě porosty poblíž silnic, nebo intenzivně hnojené louky. Při vyrývání pampelišek ze záhonu či trávníku jakožto plevele je škoda je zahazovat – jedná se vlastně o poklad!

Užívané části

Kořen sbíráme buď na jaře, nejlépe před rozkvětem rostliny, nebo při květu, případně na podzim. Lze jej užívat čerstvý, přebytky uchovat do zásoby. Sušíme jej ve stínu, na slunci či umělé do teploty 50 °C, a to dokonale, jinak snadno zplesniví. Usušený kořen skladujeme v suchu, neboť i dobře vyschlá droga přijímá vzdušnou vlhkost, která ji časem znehodnocuje.

Mladé listy pampelišky jsou křehké a jejich chuť je jenom mírně nahořklá. Můžeme je tedy přidávat do salátů – kromě obsahu mnoha vitamínů, minerálů a chlorofylu mají i schopnost **povzbuzovat metabolismus**. Působí proto **detoxikačně a podporují snižování nadváhy**.

Květy se občas sbírají na přípravu takzvaného **pampeliškového medu**, spolu s cukrem a vodou vytvoří příjemný a zdravý sirup, který je výtečný při nachlazení.

Účinné látky

Příznivé účinky na trávení mají především hořčiny taraxacin a taraxasterin. Dále v kořeni najdeme trísloviny, aminokyseliny, minerální látky, steroly, fytoncidy a polysacharid inulin, jehož obsah v stoupá na podzim (při diabetu je tedy nejpřírodnější kořen sbíraný na podzim).

Jak uvařit známý med z pampeliškových květů?

Tady je problém s názvem. Česká norma zná med, který je vyprodukovaný včelami. Pomožte vymyslet nový název a hlavně nezávadný název.

Potřebujeme: 300 velkých, plně rozvinutých květů pampelišky, 1 kg cukru, 2 citróny.

Jak na to: Květy pampelišek nasypte do hrnce a zalijeme litrem vody. Přivedeme k varu a povaříme 10 minut. Přidáme na kousky, i s kůrou nakrájené citróny a odvar necháme 24 hodin louhovat. Druhý den od-

var přecedíme přes plátno, z květů i citrónů vymačkáme co nejvíce tekutiny a do přečizeného odvaru přidáme cukr. Roztok znovu vaříme, a to půl až tři hodiny, podle toho, jak hustý a zkaramelizovaný sirup si přeje získať. Občas jej promícháme vařečkou a hustotu zkusíme na malém, vychladlém vzorku. Horký pampeliškový med nalijeme do sklenic, zavíčkuje a obrátíme stejně, jako džem, aby se víčka dobře chytla.

Med z květů a bylinek vařený s fantazií

K pampeliškám můžete přidat i další květy, například sedmikrásky, nebo listy aromatických bylinek, jako je meduňka či máta či dokonce trochu strouhaného zázvoru pro větší říz.

Sirup tak získá další zajímavé odstíny chuti. Zrovna tak k citrónům je možné připravit ještě pomeranče... Zkrátka domácí pampeliškový med můžete vařit podle chuti a fantazie, a každý rok vyzkoušet o trochu jiný.

Jaké jsou ceny? 1kg pampeliškového medu se prodává kolem 200 Kč za 1 kg, výkup kořene za 50 Kč/kg, výkup listu za 50 Kč/kg.

Zdroj: Internet

Alena Turoňová

Jarní olšovská polévka

Suroviny: 1 vejce, 1 miska bylinek (mladé lístky kopřiv, pažitka, petrželka, řeřicha popř. i pár lístků jitrocele), 4 vrchovaté lžíce krupice, 1-2 střední mrkve, 150 ml mléka, 80 g kysané smetany, 1 cibule, 4 lžíce oleje, sůl, pepř, vegeta a sedmikráska na ozdobu.

Postup: Bylinky důkladně omyjeme. Cibuli pokrájíme na jemno a na oleji opečeme, zaprášíme krupicí a po chvilce přilijeme podle potřeby vodu. Přidáme nastrouhanou mrkev a bylinky. Necháme krátce provařit a postupně přidáváme smetanu smíchanou s mlékem, vejcem a vodou. Podle chuti osolíme, opepříme, přidáme bujon nebo vegetu. Před podáváním ozdobíme sedmikráskami.

Sněžnická jarní polévka

Suroviny: 3 větší mrkve, 2 velké cibule, plátek másla nebo olej, tavený smetanový sýr, 1/2 Hermelínu, vývar z masa či zeleniny (nebo masox), 1 větvička libečku, rýže, která zbyla (nebo nevařenou), pažitka, sůl. Můžeme dát citrónovou šťávu s cukrem.

Postup: Cibuli si nakrájíme na proužky, mrkev nastrouháme na slzičkovém struhadle a na rozehráté máslo dáme veškerou cibuli a smažíme ji do sklovata, pak přidáme připravenou mrkev, chvíli restujeme, pak zalijeme vývarem (masoxem) a vaříme. Pokud dáme rýži nevařenou, tak jí do vývaru k mrkvi a cibuli přidáme hned a vaříme, až bude měkká. Mezi tím vařením dáme do polévky smetanový sýr i Hermelín, aby se rozpustily. Pak už jen dochutíme solí, kdo chce přisladí a přikyselí šťávou z citronu. Já to nedělala, jelikož polévka byla chutná moc i bez těchto surovin. Ještě dáme pažitku. Polévku není vůbec nutné zahušťovat, samotná strouhaná mrkev a rýže jí zahustí dostatečně.

Malomoravská buchta

Poslední únorovou sobotu se na Rybářské baště konal druhý ročník soutěže „Malomoravská buchta“. I když bylo právě únorové počasí, závěje sněhu neodradily ani přespolní návštěvníky.

Všichni soutěžící přinesli buchty nejrůznějších tvarů a chutí. Jedna mladá slečna z Vysokého Potoku dokonce přispěla svou úplně první vlastnoručně upečenou buchtou a i když nevyhrála, dostalo se jí od pořadatelů uznání za odvahu a šikovnost.

Ani letos porota neměla jednoduchý výběr pro vítězství, nakonec se ale shodli na buchtě číslo 6 od paní JM. Ukázalo se, že je to stejná vítězka jako loni, a tak její radost z prvenství byla dvojnásobná. No zkrátka, kdo umí, umí. Opět vsadila na místní suroviny, místo cukru použila zdejší med a jak je vidět, byla to dobrá volba. Někteří soutěžící s úsměvem konstatovali, že v příštím ročníku nasadí vysokou latku, aby výherkyni porazili. Tak uvidíme, zda pohár s názvem „Malomoravská buchta 2014“ poputuje ke svým bratrům anebo získá nového majitele.

I v příštím roce pořadatelé doplní soutěž specifickou podmínkou, aby neztratila na zajímavosti, tak, jako tomu bylo i letos, kdy těsto muselo být kynuté. Všem nám jde o to, aby naše Malomoravská buchta bylo setkání přátelské, soutěživé a všichni se sem rádi vraceli. A za to děkujeme lidem, kteří se na soutěži podíleli.

*Připravila
Kamila Tóthová*

*Místní organizace
Moravané, Malá Morava*

Vrba bílá jako léčivá rostlina

Vrbu zná dítě školou povinné hlavně jako častý námět v tvorbě klasiků české literatury. Zatím co pohádkáři ji používají výhradně jako verpánek pro vodníka, při troše hledání v serióznějších dílech nalezneme ponaučení i my-bylinkáři. Například K. H. Borovský v Králi Lávrovi nenápadně upozorňuje na to, že vrba dokáže komunikovat s lidmi. Proto je krajně nezodpovědné svěřovat vrbě svá tajemství, jakkoli k tomu její dutina svádí. Přesto se tak děje hojně a smutek nad vším, co vrbě lidé říkají, přý vyjadřuje svými skloněnými větvemi. Právě z vrby se dělají nejlepší píšťalky, protože se ví, že vrba dokáže promluvit. Další poznatek o téměř nadpřirozených schopnostech vrby najdeme i v Erbenově Kytici. Jestliže manželka „v noci vedle muže jako mrtvá leží“, existuje důvodné podezření, že je ve dne ženou a v noci vrbou. Necitlivým zásahem - poražením vrby - připravíme manželku o život. Vrba má v sobě i svěží jarní sílu, kterou dokáže přenést na člověka. Nejlepší metodou přenosu bývá šlehání spletenými vrbovými proutky, velikonoční pomlázkou, ovšem proutky musí být čerstvé, nikoli loňské.

Faktem zůstává, že vrba patří k vůbec nejdéle využívaným přírodním léčivům. Pro svůj obsah kyseliny salicylové v kůře byla užívána k léčbě bolesti a horečky. Na druhé straně představa, že vrba dokáže uzdravit i na dálku jen na základě klůčku namočeného v krvi nemocného a vloženého do její dutiny, se ukázala být šlápnutím vedle. Dnes ji jako přírodní látku zatlačil do pozadí chemicky vyráběný Aspirin.

Vrba bílá je poměrně vysoký strom s ohebnými nelámavými větvemi. Na jaře nás na sebe upozorní typickými květy složenými ve štíhlých jehnědách. Vrby jsou rozšířeny po celé Evropě, zejména na vlhkých místech, tedy na březích potoků a řek.

Sbírá se kůra (*Cortex salicis*), nejlépe v době proudění mízy, což je obvykle v březnu. Pro slupování jsou vhodné 2-3leté větvičky. Kůra se po slupnutí suší. Najdeme v ní kromě jiných účinných látek glykosid salicin, který působí dezinfekčně, snižuje horečku a zmírňuje revmatické bolesti. Na rozdíl od syntetického acylpyrinu, se kterým má téměř shodné chemické složení, působí vrba mnohem komplexněji.

Vrbu lze užívat při nemocech z nachlazení, ale také jako účinné antirevmaticum. Pomáhá při zánětech trojklaného nervu. Z dalších indikací můžeme jmenovat choroby ledvin a močového aparátu, záněty v trávicím ústrojí,

zklidnění psychiky u lehkých psychických rozladění, hnisavé kožní defekty a vyrážky.

Obvyklou formou podání je odvar. Odvar pro vnitřní použití připravíme z 1 g kůry na 100 ml vody, pro použití zevní je vhodnější odvar koncentrovanější. Při užívání vrbové kůry je třeba určité opatrnosti, neboť má poměrně razantní účinky. Rozhodně není vhodná při alergii na salicyláty, při vředové chorobě žaludku a dvanácterníku, při špatné srážlivosti krve a v těhotenství. Vysoké dávky mohou vyvolat otravu a proto je vhodnější její upotřebení ve směsích s ostatními bylinami. Použití vrbových proutků ve formě velikonoční pomlázky je ovšem zcela bez rizika.

Včelami ovlivněná voda

V poslední době se stále častěji hovoří o takzvané včelami ovlivněné vodě. V podstatě jde o vodu nebo tekutinu obsahující vodu, která je umístěna na určitou dobu do blízkosti včelstva. Kolem každého živého organismu v přírodě existuje určité biopole, které má zřejmě elektromagnetický charakter. Je proto jasné, že kolem včelstva, které má na vrcholu rozvoje několik desítek tisíc jedinců, je toto pole zřetelnější.

Octne-li se v tomto prostředí molekula vody, dochází k malé změně vazebného úhlu mezi atomy vodíku a atomem kyslíku. Tato relativně nepatrná změna vazebného úhlu způsobí, že takto pozměněná voda má v lidském těle odlišné biologické účinky.

Jinak prochází membránami buněk a mění povrchové napětí stěn buněk, jiným způsobem ovlivňuje přesun iontů a podobně. O účinku takto ovlivněné vody na lidský organismus toho zatím mnoho nevíme, avšak na základě zkušeností a pozorování některých včelařů můžeme říci, že tato voda ovlivňuje pozitivně průběh některých metabolických a psychických onemocnění.

Mnohokrát bylo prokázáno například po pravidelném používání této vody podstatné snížení zvýšené hladiny cukru v krvi u diabetiků. Tito nemocní pravidelně pili dvakrát denně asi dva decilitry takto včelami ovlivněné vody a používali tuto vodu i k přípravě nápojů, kávy, čaje. Důležité je ale upozornit, že není přípustné při této proceduře vynechat lékařem předepsané léky nebo poru-

šovat diabetickou dietu. Pítí „včelí“ vody je doplněk léčby. Pokud dojde objektivně ke snížení hladiny cukru v krvi, ošetřující lékař sám na základě pravidelných kontrol léky sníží nebo vysadí. Podstatnou součástí léčebného účinku „včelí“ vody však může být i skutečnost, že nemocný člověk aktivně dvakrát denně sám něco dělá vědomě pro zlepšení svého zdraví. Faktem však zůstává, že mnoho diabetiků prokazuje při této léčbě velmi povzbudivé výsledky. Podobně příznivý efekt lze pozorovat např. u onemocnění štítné žlázy nebo u některých psychických poruch, kde se dostavuje brzy pocit rovnováhy a duševní svěžesti. Princip získání včelami ovlivněné vody je velmi jednoduchý. Vodou naplníme skleněnou nebo plastickou láhev a tu postavíme na úl, mezi úly nebo pravděpodobně nejlepší způsob je její vložení přímo do prázdného medníku nad včelstvo. Doba, po kterou zde láhev ponecháváme, záleží na ročním období, a tedy i na aktivitě včel. V létě postačí ponechat láhev u včel jeden až dva dny, v zimě déle. Zmrznutí vody není na závod, rovněž krátký var je možný.

Je zajímavé, že tato „včelí“ voda vykazuje prokazatelně i některé odlišné fyzikální vlastnosti. Zkušený proutkař bez zaváhání brzy určí, která láhev s vodou byla v blízkosti včel. Navíc je zajímavé, že takto ovlivněná voda se dlouho bakteriálně nekontaminuje. Dále je známo, že někteří vinaři na jižní Moravě staví na úl demizon s vínem, které mají určeno pro vlastní spotřebu.

O chování a poruchách chování koček

V dnešním článku zčásti probereme problematiku chování dalšího našeho domácího mazlíčka - kočky.

Hned na začátku musím připomenout, co nám na naší univerzitě stále opakovali při studiu tohoto druhu: Kočka není malý pes. A každý, kdo má doma kočku, mi dá za pravdu.

Každá kočka je individualitou, která má ráda či nerada něco jiného, každá z nich je osobností a ukazuje to svým přístupem a chováním k lidem či jiným kočkám. Kočka není smečkové zvíře, je spíše samotářem, který si pro své pohlázení přijde.

Chování kočky je jiné než psa. Když začne být kočka našťvaná, nevrčí jako pes, ale začne mrskat koncem ocasu, zde už si musíte dát pozor, pokud se jí chcete dotknout. S vysokou pravděpodobností vám uštedří ránu svou tlapkou nebo vás kousne.

Nejčastějšími poruchami chování bývá nežádoucí kálení a močení nebo agresivita a také destruktivní škrábání na majetku svých pánečků.

Destruktivní škrábání se nedá považovat za poruchu chování, protože je to specifické chování koček, kterým si obrušují přerůstající drápky, zároveň jím značkují viditelně a pachově své teritorium. Kočky si takto značí svislé povrchy a většinou jeden předmět (zpravidla křeslo, stůl). Problém nastává ve chvíli, když se do domu pořídí nový nábytek. Aby tento nábytek kočka nezničila, musí se nejdříve naučit na škrabadlo. Škrabadlo je většinou dřevěný kůl z měkkého dřeva, po-

tažený kobercem nebo omotaný provazem. Důležité je škrabadlo zatraktivnit pro kočku. Musíme ho dát na viditelné místo nebo před křeslo, které ráda škrábe, vedle místa, kde kočka obvykle spí. Zároveň jí musíme znepríjemnit její škrabací křeslo, obalit jej igelitem, alobalem, přestříkat deodorantem, začít ji vyrušovat, když se chystá na škrábání.

Dalším velmi častým problémem je nežádoucí močení a kálení. Nejčastěji se ve své ordinaci setkám právě s nežádoucím močením. Důvody, proč kočka začne močit mimo svou toaletu, je mnoho. Jedním z nich může být zdravotní problém (např. zánět močových cest), dalšími jsou značkování, stresové situace, změna jejich domácího prostředí. Kočka je velmi čistotné zvíře a nikdy nezačne čůrat mimo záchod jen tak či z důvodu pomsty. Chce tím něco sdělit svému majiteli a je na něm a třeba i veterináři zjistit, kde je příčina změny v chování. A podle příčiny začít kočičku buď léčit, nebo odnaučovat jejímu chování. Rozhodně ji za její značkování nemůžeme trestat. Když začne kočička chodit mimo toaletu, chce tím na něco upozornit, na něco, co se změnilo a ji to stresuje natolik,

že přestane chodit na záchod. Může to být i z nedostatečně uklizeného záchodu, nově přichází kočky, nového písku na záchodku atd. Vždy se chce zamyslet nad tím, proč se začala kočička chovat jinak. Velmi často pomůže „jen“ přidání dalšího záchodu na jiné místo a problém se „sám“ vyřeší.

Kočka už dávno není jen zvíře, které loví myši. Je často rovnocenným členem domácnosti a podle toho si zaslouží také pozornost. Každá z těchto čtyřnohých miláčků má svou povahu a své potřeby. Poruchy chování u koček jsou jiné než u psů, jak vidíte, ale přeci mají něco společného, svého nešťastného majitele, který tento problém může chtít řešit. A v tom případě by měl zajít za odborníkem, který mu a jeho příteli může pomoci. Je lepší se zeptat, než nežádoucí chování nevědomky ještě zhoršit.

Snad se mi podařilo trošku nastínit život koček a jejich myšlení. Pokud máte se svou kočičkou problém, klidně mě navštivte a zkusíme ho společnými silami vyřešit.

MVDr. Kateřina Divišová
veterinární lékařka Hanušovice

Rybářská bašta na Vysokém Potoku

Dnes bych vám rád blíže představil Rybářskou baštu na Vysokém Potoku.

Nejde jen o obyčejné pohostinství, ale také o pěknou ukázkou toho, jak lze v praxi uplatnit chov a zpeněžit produkci. Součástí pstruhařství je totiž i rybářská bašta.

Ve vlastním rybím chovu majitelé získávají plemenný materiál k dalšímu provozu své činnosti. Specializují se na chov sivena amerického a pstruha amerického duhového. Nabízejí tu však také vánoční kapry a navíc možnost vlastního rybolovu, kdy si zákazník může svoji rybu chytit sám. Za úplatu si také může k akci půjčit rybářské náčiní.

Část produkce se uplatní na jídelním lístku, kuchyně je specializovaná na rybí pochoutky. Navštěvují ji místní i turisté a za léta provozu si ji oblíbili. Nejednou se mně samotnému stalo, že lidé, když zjistili, že bydlím v Malé Moravě, se ptali: „A co bašta, ještě fungu-

je?“ Každý si odtud odnáší pěkné vzpomínky.

Před baštou stojí socha vodníka, který ji hlídá a dohlíží na rybky, aby měly vždy dobrou vodu z řeky Moravy. I pro nejmenší je tu zábava – klouzačky a houpačky. A nově jsme tu zavedli soutěž Malomoravská buхта, která se koná každou poslední únorovou sobotu v roce.

Pstruhařství a Rybářská bašta je rodinný podnik a udržet všechno v dobrém a fungujícím provozu je práce odpovědná, nelehká a celodenní. I v noci se musí kontrolovat průtok vody, zda není ucpaný. Všichni, kdo zde pracují, dělají naší obci velkou reklamu a lidé pak mají důvod se u nás zastavit a pochlubit se svým přátelům, kde například stráví nedělní odpoledne.

Petr Mahel
Tento článek vznikl za spolupráce
majitele Ing. Jaroslava Myšky

Možnosti přivýdělku na venkově

I když to venku nevypadá, tak se musíme připravit na sezónu. Do konce dubna musíme mít zhotovené nové rámkové pro náš chov včel.

V prodejně jsme jsi nakoupili rámkové přířezy a doma jsme pak rámkové zhotovili. Jeden kus nás přišel na 8 korun, celkem jsem utratil 176 Kč. Abychom ušetřili (rámkové jsou drahé, což by náš rozpočet velmi narušilo), tak jsme si od jiného včelaře půjčili 2 kg vosku a ve specializované prodejně ho vyměnili za voskové mezistěny a doplatili 55 Kč. Mezistěny potom zatavíme do rámků, abychom mohli včelám dát více místa na vystavení nových buněk. My tím tak získáme nový vosk.

Na trhu se objevila nová služba, dávat do úlu láhev s vodou. Potom má ta voda léčebné účinky.

Pokud si některý z našich zákazníků donese láhev s vodou, my ji dáme do úlu a domluvíme se s ním, na jak dlouho. Za tuto službu si budeme účtovat 20 Kč, protože musíme udělat jeden nástavek na víc. Ale že žijeme v takové pěkné krajině, tak jsme se rozhodli, že 5 Kč z každého poplatku budeme darovat nové občanské společnosti Království Králického Sněžníku.

Zůstatek k 31. 12. 2013	668 Kč
Nákup rámkových přířezů	-176 Kč
Za výměnu vosku za mezistěny	-55 Kč
Zůstatek 31. 3. 2013	437 Kč

Připravil
Petr Mahel

Na běžkách z Vysoké až na Slaměнку

O tom, že běžky jsou v našich končinách velmi oblíbené jsme se v sobotu 9. února přesvědčili u nás ve Vysoké. Libor z hor a spolek chatařů a chalupářů Vysoká uspořádali vycházku na běžkách pro všechny zájemce zimního sportu.

Celá akce vypukla v devět hodin ráno. Na sjezdovce u Reichlů se sešlo šestnáct běžkařů. Karlos mladší pustil vlek a všechny nás vyvezl na horní stanici, odkud jsme se vydali na horskou chatu Slaměнка. První skupina z Klubu důchodců Vysoká se vydala šikmo na horní cyklotrasu a pokračovala směrem na Jasaní, zdatnější běžkaři, v čele s horským vůdcem Ludkem Svobodou, projeli lesem na louky odkud se vydali k Zelenému potoku, podél kterého vystoupali až na rozcestník Jasaní. K běžkařské výpravě se ještě připojila čtveřice opozdílů, na kterou Libor z hor počkal u vleku. Také se vydali na louky a na břehu Zeleného potoka Libor z hor málem uhynul! V tu chvíli si vzpomněl na pohádku Večernice a stejně jako princ Velen se nezastavil a neuhnul ani o krok i když měl duši na krajíčku. Na Jasaní se první dvě skupiny sešly a pokračovaly společně na Čtyři Rohy a Sedm cest, kde kronikářka Saša Macháčková udělala zápis do knihy a všichni se zde podepsali.

Posléze Luděk s horskými myslivci nasadili vražedné tempo a v rolbou upravené stopě bruslili až na Slaměнку. Družstvo starších a pokročilých vědomo si, že je čeká ještě cesta zpět, vycházkovým tempem vyrazilo kupředu. V tu dobu se Libor z hor s ostatními opozdílci vyškřábali na Jasaní, kde po malém občerstvení domácí pálenkou pokračovali ve stíhací jízdě. Na Čtyřech rozích se namazalo do hrdla i na skluznici a zrychleným přesunem jsme si to štrádovali na Slaměнку. U laviček pod Slaměnkem jsme dohnali naše seniory a udělali jsme společnou fotku. Pokochali jsme se výhledem na Kralický Sněžník, ornitolog Pepa Bína zkontroloval stav ptactva a pak jsme se spustili na Slaměнку.

Žízeň jsme spláchli pivkem za 39 korun a někteří si dali lehký oběd. Karel Reichl si dal dva hlty Šeráku a když zjistil, jak je pivo

drahý, tak chudák zešedivěl i na zádech a se slovy „Na tak drahé pivo nemám“ už nepil. Obsluha na Slaměnce byla perfektní, a tak jsme byli během dvaceti minut napojeni a zasyceni.

Horští myslivci se včele s Ludkem Svobodou vydali Pod Babuši a na Sušinu. Ostatní běžkaři se vraceli na Sedm Cest, Čtyři rohy, Jasaní, žleb Zeleného potoka až nad sjezdovku, kde se skupina rozdělila. Jedna část se vrátila lesem na sjezdovku a druhá si to sjela až do Vojtíškova, odkud se do Vysoké vrátila po loukách kolem třetí hodiny odpoledne.

Večer v šest hodin jsme se sešli v hospůdce U ělíšky. Teprve po sedmé hodině do hospody dorazili horští myslivci s čelovkami na čepicích, unavení, ale šťastní, že zpáteční cestu ve tmě lesem zvládli bez úhony. Prodiskutovali a sdělili jsme si dojmy z celodenní vycházky na běžkách a naplánovali další výpravu - tentokrát na léto, celodenní vyjížďka na kolech.

Zpravodajství z naší osady můžete sledovat na našich stránkách www.vumm.cz

Libor Lužík

Z 9. místa do jarního kola

Fotbalisty sokola Malá Morava čeká již 7. dubna první letošní utkání jarní části soutěže A2A - REDMAN - III. třída muži, skupina A, a to ve Štítech. Po podzimní části soutěže je tým Sokola v druhé polovině tabulky, což však nevyklučuje výraznější zlepšení v druhé části. Připomeňme si aktuální tabulku:

1. Leština B	12	10	1	1	57:13	31
2. Jedlí	12	10	1	1	33:11	31
3. Bratrušov	12	7	1	4	40:29	22
4. Jestřebí A	12	6	2	4	32:18	20
5. Kamenná	12	6	1	5	32:28	19
6. Štítý B	12	6	1	5	27:26	19
7. Lesnice B	12	5	2	5	22:20	17
8. Rapotín B	12	5	1	6	18:26	16
9. Malá Morava	12	4	3	5	26:31	15
10. Bohdík B	12	5	0	7	21:28	15
11. Ruda n. M. B	12	4	2	6	15:28	14
12. Nový Malín B	12	1	3	8	8:34	6
13. Petrov-Sobotín B	12	0	0	12	7:46	0

Přinášíme vám rovněž aktuální pozvánku na všechna utkání jarní části soutěže. Pokud je tým Malé Moravy napsán jako první, znamená to, že hraje utkání na vlastním hřišti v Podlesí. Udělejte si čas a přijďte naše fotbalisty povzbudit!

7. 4.	v 15.30 hod.	Štítý B - Malá Morava
13. 4.	v 16.00 hod.	Malá Morava - Kamenná
21. 4.	v 16.00 hod.	Petrov-Sobotín B - Malá Morava
27. 4.	v 16.00 hod.	Malá Morava - Lesnice B
1. 5.	v 16.30 hod.	Rapotín B - Malá Morava (v Podlesí)
5. 5.	ve 13.00 hod.	Nový Malín B - Malá Morava
8. 5.	v 16.30 hod.	Malá Morava - Bohdík B
12. 5.	v 16.30 hod.	Jedlí - Malá Morava
18. 5.	v 16.30 hod.	Malá Morava - Ruda n. M. B
25. 5.	v 16.30 hod.	Jestřebí A - Malá Morava
1. 6.	v 16.30 hod.	Malá Morava - Bratrušov
16. 6.	v 16.30 hod.	Malá Morava - Leština B

Dva turnaje v curlingu

VYSOKÁ - V sobotu 16. února se v naší Schubert Aréně uskutečnily dva turnaje v curlingu.

Open turnaje se zúčastnilo deset curlerů. Hrlo se ve dvou skupinách po pěti. První čtyři hráči ze skupin postoupili do vyřazovacích bojů. Libor z hor se utkal se svou dcerou Nicolou. Ve vzájemném rodinném duelu táta přebral svoji dceru a v dalším kole měl nastoupit proti Renému Frnkovi. Jelikož jsem cítil formu jako hrom, tak jsem si nelajzнул porazit soutěživého Renka. Z turnaje jsem se regulérně diskvalifikoval a do dalšího kola postoupila Nicola, která Reného porazila a ve finále zvítězila nad Jakubem Vaculíkem ze Šumperka. Do hlavního turnaje

O srdce Valentýna z Vysoké se přihlásilo pět žen a dívek. Děvčata se utkala každá s každou. Vítězkou se stala Nicola Lužíková před Alenou Fox Liškovou z Brna a na třetím místě skončila Alča Voloscuková ze Šumperka.

Všichni účastníci turnajů si odnesli dárkové balíčky, tři nejlepší děvčata přívěsek z kolekce Swarovsky a vítězka srdce Valentýna z Vysoké.

Libor Lužík

Losovaný štafetový závod na běžkách - Vysoká 2013

Bylo, nebylo. Jednoho krásného dne odpoledne, když chumelilo a mrzlo, až praštilo, se Libor z hor, Saša Macháčková a Pepé Bína vydali na běžkách kolem Větrovce a po loukách zpátky do Vysoké. Jelikož žízeň byla veliká, tak jsme zaparkovali u Macháčků na dvě pivka (první a poslední) tak, jak je ve Vysoké zvykem.

Po pár pivech, slivovicích a dvou litrech vína dostali Jirka Macháček a Pepé Bína geniální nápad - uspořádáme závody na běžkách. Ale jak už je ve Vysoké také zvykem, Pepa hned našel problém... „Kdo to uspořádá? Já pomůžu, ale nic organizovat nebudu.“ Jirka to viděl stejně a najednou se zároveň podívali na mě a bylo to jasné. Hned jsem na to řekl: „Závody na běžkách tu ještě nebyly, tak to dáme dohromady a závody uděláme takový, jaký svět ještě neviděl.“

A závody byly! Panečku! A jaký! Celý týden jsme se modlili, aby při náhlé oblevě sněhů z louky neroztráhl. Naštěstí pár centimetrů sněhu ještě zbylo, tak jsme v sobotu ráno zahájili přípravy. S Pepou Bínou, Ludkem Svobodou, Jardu a Petrem Piskořovic jsme z ležení postavili startovací bránu i s pódiem pro komentátora. Trať jsme označili barevnými fáborky, vyzdobili vyřezávanými šmoulou a krtečky z chráněné dílny Pepy Bíny. S Ludkem a Petrem jsem projel závodní trať a označili jsme barevnými kužely zatačky, aby nám závodníci nezabloudili. Při návratu do prostoru startu a cíle jsme už z dálky slyšeli láterění důchodců, že trasa je moc dlouhá a že nebude po celou dobu vidět na všechny závodníky a tisíc dalších připomínek... Ale na to jsme tady zvyklí, tak jsme nechali naše seniory pěkně vypovídat a šli jsme v klidu na oběd.

V jednu hodinu jsem naši barmance Daně Bínové dovezl chladák a zásoby do „BESINABARU“. Dana už měla uvařený čaj a namazaný chleba se sádlem, který dostal každý účastník závodu před startem. Jako první se k prezentaci dostavil „staršíček“ Karel Reichl, kterého na závody přijela podpořit početná rodina včele s manželkou Jarkou, syny Karlem a Pavlem, snachou Soňou, vnoučaty Verunkou a Eliškou a spousta dalších fanoušků. Do Vysoké přijel i náčelník Šedý Vlk z Yukonu, který má na svém kontě dokonce i šesté místo z Jizerské padesátky. Trasa se mu moc líbila a dlouho před startem ladil a mazal svoje běžky. Kolem druhé hodiny odpoledne bylo zaprezentováno osmnáct závodníků. Libor z hor nalosoval složení štafety a všichni běžci se seřadili na startu, kde je čekalo zahřívací kolo, aby se každý mohl seznámit s profilem a délkou běžkařského okruhu. Samotný závod se podařilo odstartovat v půl třetí.

První šestice se vrhla na trať, jako by šlo o život. Luděk Svoboda si brzo vypracoval náskok, který až do předávky postupně zvyšoval. Druhé místo

statečně držel Jirka Váňa s Ajaxem (jelikož Ajaxovi se nepovedlo nasadit na všechny čtyři nohy běžky, tak běžel mimo závod, ale moc si to užíval), na třetím místě držel strážník Trósil z Hané, kterého v cílové rovině vehementně povzbuzovala tetka Krópalka a když Jarda doběhl a předal štafetu dalšímu běžci, tak tetka spráskla ruce a řekla: „Tato, ty seš celé hyn“. Petrovi Voloszczukovi nejely lyže ani nohy a předával jako poslední Pavlovi Reichlovi, který jel na jasanových vyrobených ještě za císaře pána. Těsně před ním „doběhli“ nebo spíš došli Pepa Bína a Karel Reichl, který pět metrů před předávkou nasadil k trháku a zmatenému kamarádovi Pepovi utekl o 87 centimetrů! Pepa nám po dojezdu do cíle sdělil: „Byli jsme s Karlem domluveni, že pojedeme spolu, já bych mu do kopce ujel, ale on by to nepřenesl přes srdce a zase by se mnou nemluvil...“

Na druhém úseku udržela vedení Alča Fox Lišková a s velkým náskokem předala štafetu tak trochu netradičně polibkem finišerovi Liborovi z hor, na kterého máma volala: „Počkej, já tě vyfotím!“, na což jsem odpověděl: „Mamčo, já nemůžu, já závodím.“ Na druhém úseku podal životní výkon Radek Janíček, který byl po závodě vyčerpaný víc, jak po předešlé noci strávené „kamarádkou“. Asi to bylo tím, že před zraky diváků se nemohl flákat a musel makat naplno... Štafetu předával nabuzenému náčelníkovi Šedému Vlkovi, který zahájil hon na Libora z hor. Místy to vypadalo, že Libor stojí a náčelník jede.

„Já jsem opravdu jel, ale klouzalo to tak, že jsem myslel, že běžky sundám a poběžím bez nich. U kaple mě zachránila tráva, na které jsem se trochu rozběhl a první místo jsem před náčelníkem uhasil“. Na třetím místě doběhla štafeta ve složení Karel Reichl, Václav Nėtek a Petr Piskoř. O čtvrté místo se svedl nelitostný boj mezi Ladou Liškou a Jirkou Macháčkem. Jirka jel jako motorová myš, ale na Lišáka to nestačilo.

Po doběhu se závodníci občerstvili v BESINABARU, kde jim barmanka Dana splnila všechna přání, co jim na očích viděla. Libor z hor předal věcné ceny všem běžkařům, vítězná trojice putovní pohár a navíc ženám kytičku. Každá štafeta si odnesla balík s pivem a tři ceny se losovaly. Ořechovici od sponzora Toníka Čupra si odnesl Pepa Voloszczuk, dárkové balení svátečního piva od sponzora pivovaru Holba Hanušovice převzala Pepa Bína a Radek Janíček.

Chtěl bych poděkovat všem sponzorům, kteří nám věnovali do závodů ceny: Pivovar Holba Hanušovice, Obec Malá Morava, Darek-Daniel Příkryl, Sulko, Zapa, Tonda Čupr. Poděkování patří také Daně Bínové, která se o naši žízeň a žaludky stará při každé akci ve Vysoké, a za pomoc při stavění a uklízení startovací brány a vytýčení trati Josefu Bínovi, Jarduvi a Petrovi Piskořům, Ludku Svobodovi a Karlu Reichlovi.

Celá sportovní akce se nesla v přátelském duchu a dobré náladě, vyhráli všichni, co se závodu zúčastnili aktivně nebo přihlíželi jako diváci. Dokonce i ceny, které jsme nakoupili, se podařilo pokrýt ze startovního, takže celá akce skončila vyrovnaným rozpočtem, což se o MS v Liberci říct nedá... Jestli Katka Neumannová bude chtít poradit, jak na závodech neudělat sekeru, zavolá Liborovi z hor a on jí poradí. Takové závody, jaké jsme si pro nás nachystali, by nám mohli závidět i v Novém Městě. Zpravodajství z dění v naší osadě můžete sledovat na našich webových stránkách vumm.cz.

CELKOVÉ VÝSLEDKY: 1.místo - Luděk Svoboda, Alča Fox Lišková, Libor z hor, 2.místo - Pepé Bína, Radek Janíček, Šedý Vlk, 3. místo - Karel Reichl, Václav Nėtek, Petr Piskoř.

Libor Lužik

Aprílový přídavek

Od května si připlatíme za komfort

Vzhledem k tomu, že náklady na autobusovou dopravu se tento rok zvýšily z důvodu ceny nafty a zvýšení DPH, dopravce Veolia Transport Morava, a. s., který provozuje linkovou autobusovou dopravu, požádal o zvýšení ceny za ujetí autobusového kilometru.

Kraj nemá navíc peníze, ale ceny zvyšovat nechce, protože se bojí odlivu cestujících, a tak

tento problém vyřešil následovně: při jednání s dopravcem se dohodl, že se jízdné ani spoje upravovat nebudou, ale na lince 930227 Hanušovice – Malá Morava, které místní lidé říkají „malý autobus“ kvůli velikosti vozidla, které ji křížuje, se zavedou tři vozové třídy. Podobně jako je u vlaků první a druhá třída. Podle dopravce se tak ušetří za údržbu sedaček – některé totiž nahradí sedačky plastové, jak to známe z tramvají. Třetí třída tedy bude obnášet standard sedačky - plastové. Druhá třída komfort sedačky – to jsou ty, které používáme nyní a za které si od května připlatíme 5 Kč navíc. No a první třídu budou prezentovat sedačky komfort plus, což budou ta nejlepší místa ve vozidle a my si za ně připlatíme 20 Kč. Více informací k těmto změnám poskytnete řidič vozidla za příplatek 12 Kč.

Kraj si od tohoto projektu slibuje zachování veřejné dopravy na Malomoravsku.

Aprílový přídavek připravil
Petr Mahel